

Albin Express.
"Nästan färdigbyggd" / Handbok.

Albin Express.

”Nästan färdigbyggd”

Välkommen till Albin Marins självbyggargång!
Att göra det sista jobbet på en Albin Express är både enkelt och roligt. Våra konstruktörer har ritat och tänkt till för att göra det så enkelt och praktiskt som möjligt. Våra båtbyggare har gjort alla svåra och tunga arbeten samt förberett de arbeten du skall göra.

Den här monteringsanvisningen visar hur arbetet skall göras, moment för moment. Alla delar som ingår är också avbildade. Det här gör att du inte behöver vara speciellt händig för att färdigställa din båt. Allt du behöver är de vanligaste verktygen och lite förbrukningsmaterial.

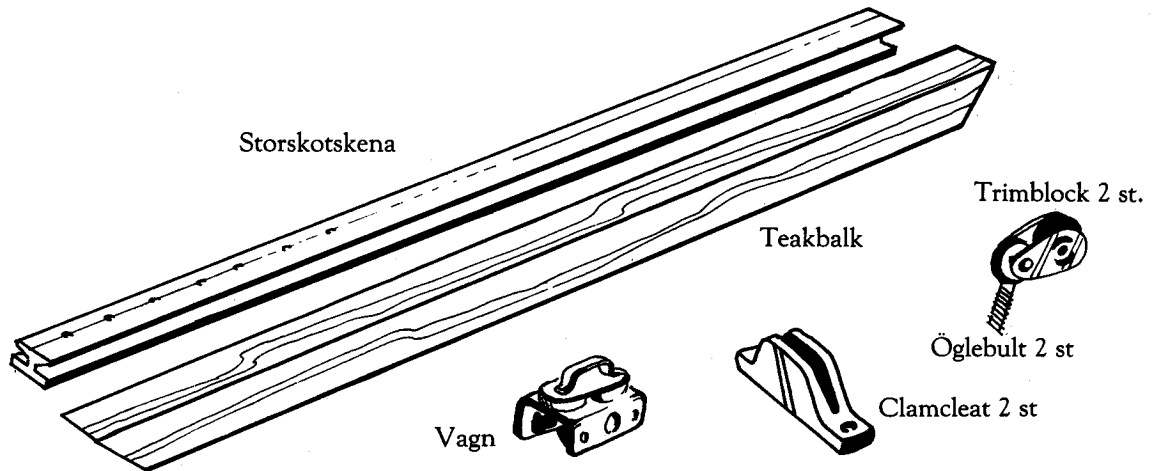
På Albin Marin jobbar vi ständigt med att utveckla våra båtar. Vissa detaljer förbättras och komponenter byts ut. Därför kan vissa avvikelser från monteringsanvisningen förekomma.

Innan du börjar arbetet bör du kontrollera att du fått alla delar. Skulle något fattas måste du höra av dig till oss snarast möjligt. Om du skulle stöta på några problem under arbetet får du gärna ringa oss på Albin Marin.

Tänk på - och det här är mycket viktigt - att palla upp båten ordentligt innan du börjar arbetet. Du bör också ha en rejäl stege eller plattform så att du enkelt och säkert kan ta dig i och ur båten. Tejpa också ett skydd i sittbrunnen och på däck så att du inte repar eller skadar plasten under arbetet.

Lycka till!

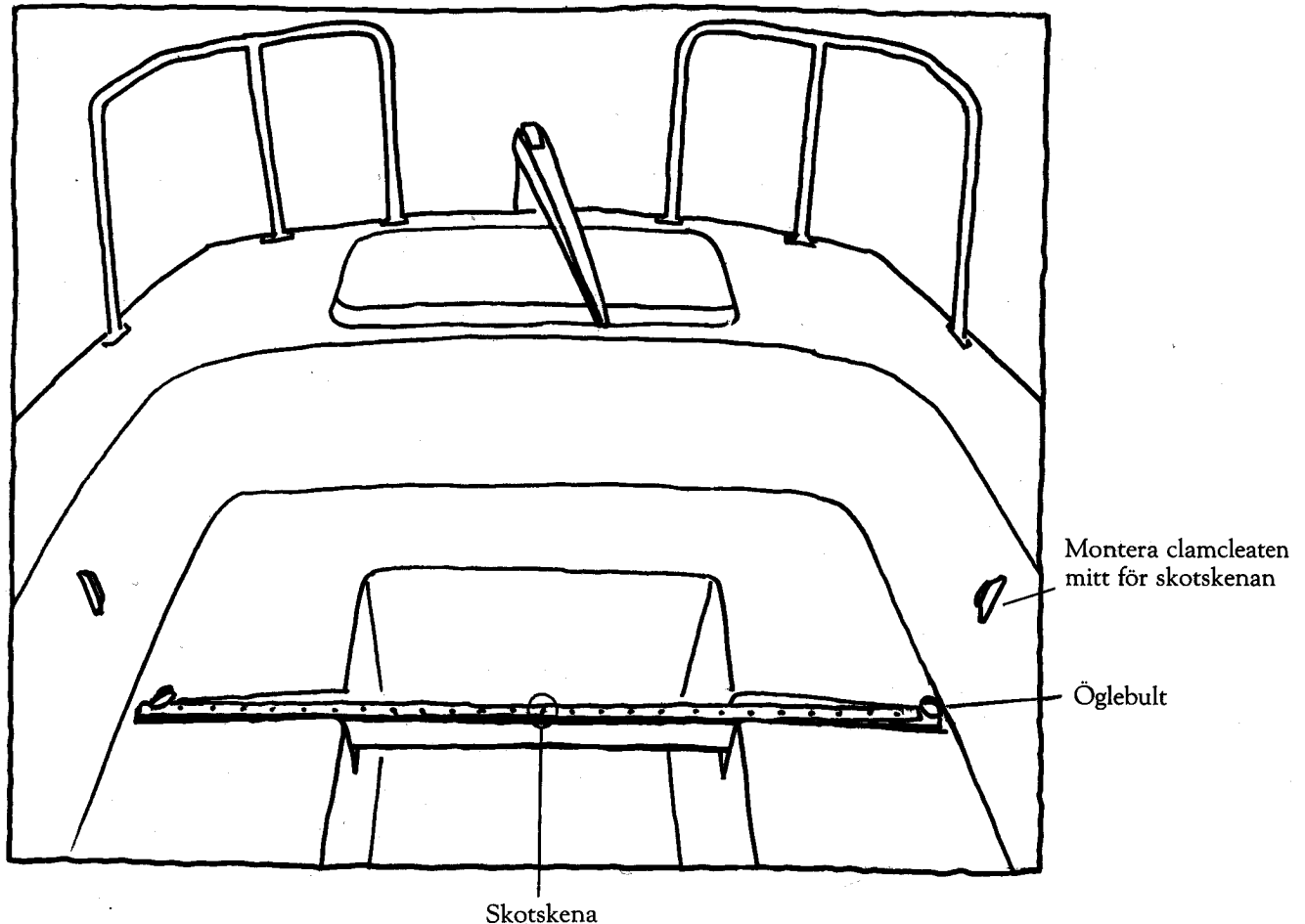
1

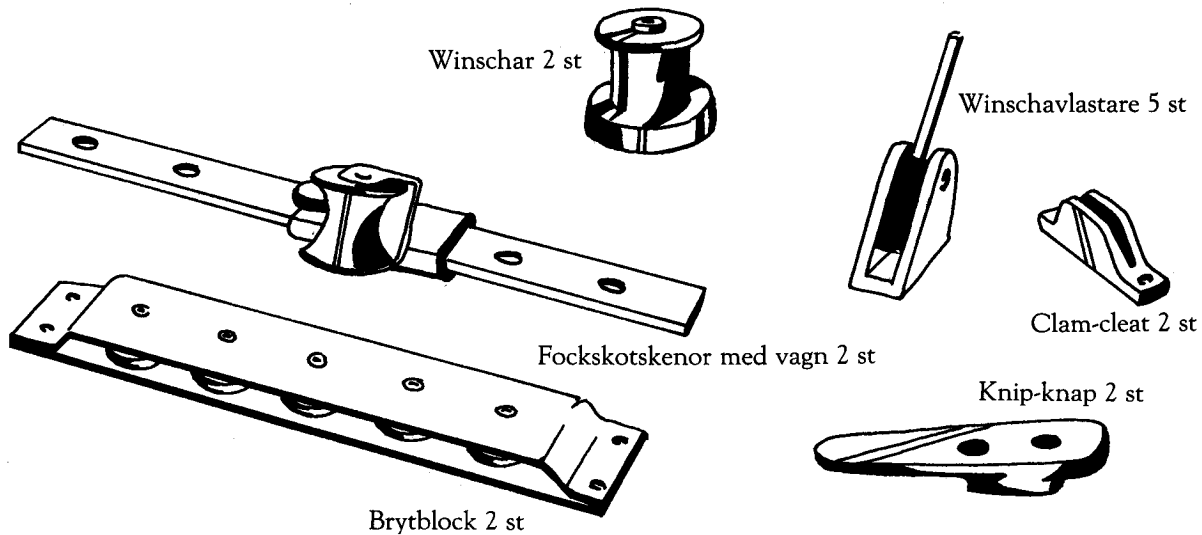
MONTERING AV STORSKOTARRANGEMANG

Skruva fast skotskenan mitt på teakbalken med 11 st skruv FST 9 x 2" f n mäsing (inga träskruv i de 2 yttersta hålen i varje ände). Läg balken i sittbrunnsbänkarnas försänkning och borra 6,5 mm hål genom teakbalken och laminat (genom skenans lediga hål i varje ände). Trä på skotvagnen och skruva fast teakbalken. Öglebult i de yttersta hålen och FS 6 x 100 i de näst yttersta.

De båda clamcleaten monterar du på sittbrunnsargens insida mitt för skotskenan med 4 st KFSS B4, 2 x 16.

2

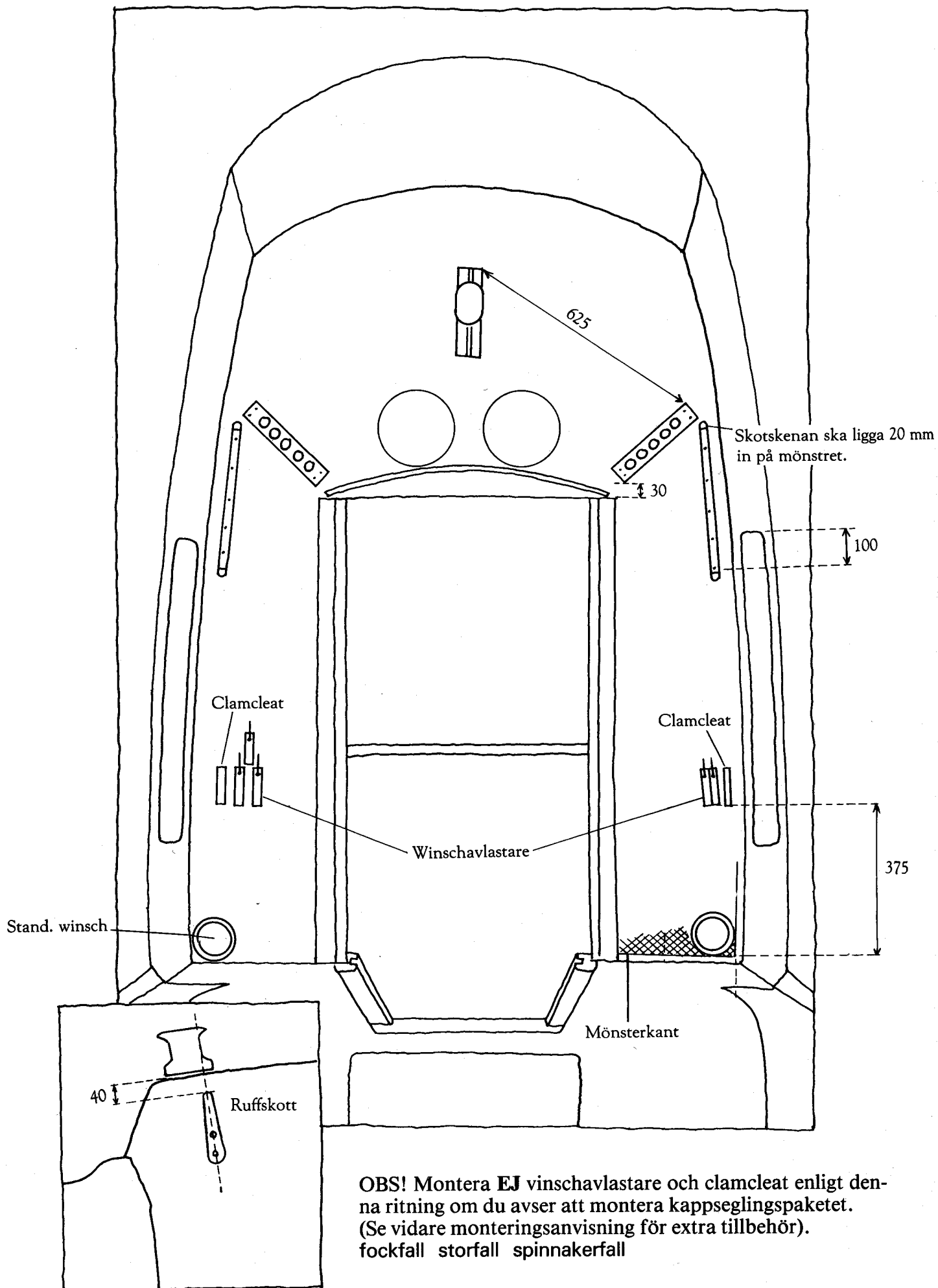
MONTERING AV FOCKSKOT— OCH FALLARRANGEMANG.

Mät in och märk på läget för vinschar, knipknap, clamcleat, fockskotskenor brytblock och avlastare från måttritning.

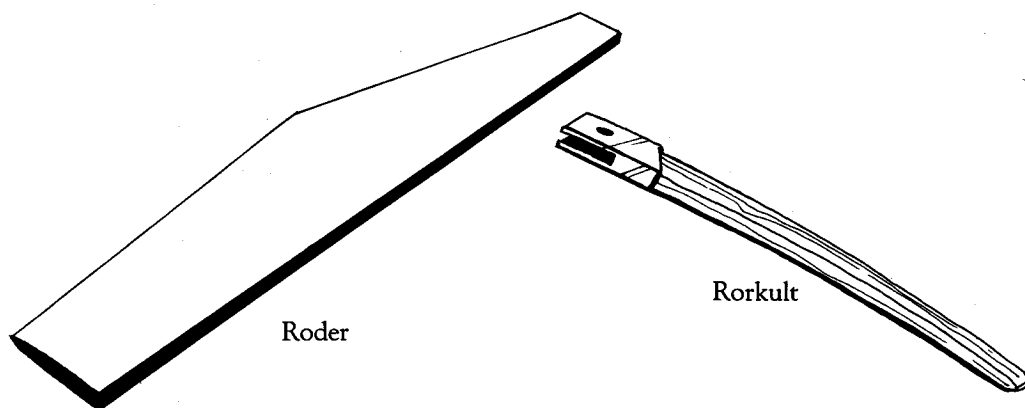
För att komma åt skurvhålen på vinscharna skall låsningen upp till på vinschens tas bort. Därefter kan vinschtrumman lyftas av och fästhålerna är åtkomliga.

Samtliga däckbeslagen monteras med genomgående skruv. Börja med att montera vinschar och de 2 st 5-skiviga brytblocken. Ställ sedan upp winschavlastare och clamcleat på resp platser och justera in riktningen med hjälp av en lina genom det monterade brytblocket, genom det beslag som skall monteras och vidare till vinsch. Lägg tätningsmedel under alla beslag. Till däckbeslagen åtgår följande skruv:

Vinschar	10 st	MFS	6 x 50
Brytblock	8 "	MCS	5 x 50
Skotskena	8 "	MFS	6 x 50
Ändbeslag skotskena	4 "	KFSS	10 x 25
Avlastare	10 "	MFS	6 x 50
Clamcleat	4 "	MFS	6 x 50
Knipknap	4 "	MKFS	6 x 65 (kupolmutter).

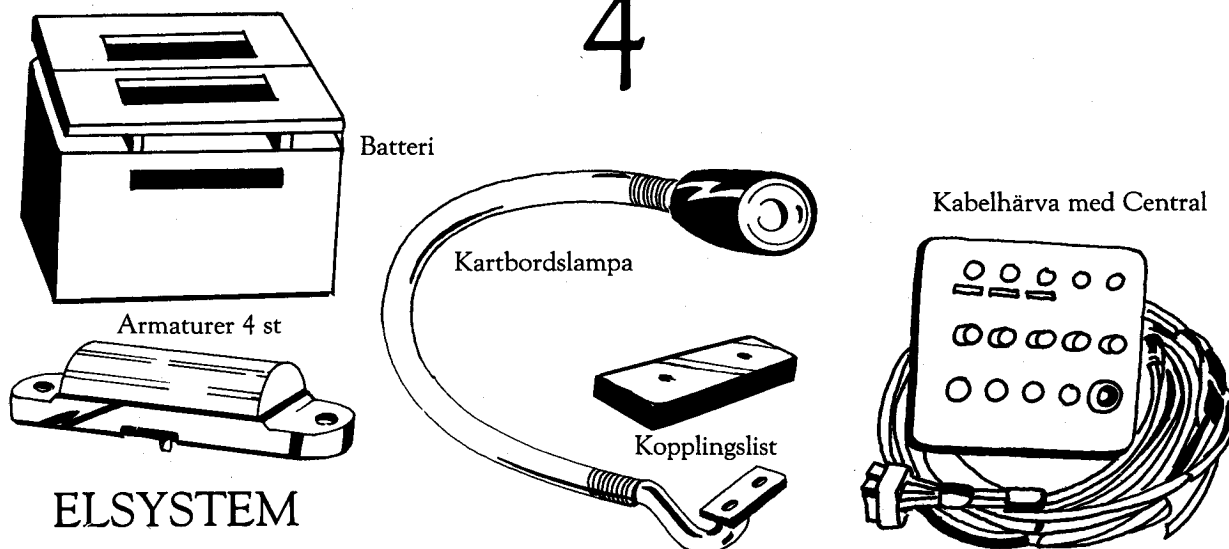
3

RODER OCH RORKULT.

Dessa båda detaljer är förmonterade. Häng på rodret på akterspegelsbeslagen och lås rodret med sprinten i det övre beslaget. Montera rorkulten på rodret med den genomgående bulten.

4

ELSYSTEM

Elsystemet monteras i 2 omgångar.

Första delen skall du göra innan du börjar montera träinredningen, och den andra delen i samband med att garneringsskotten vid nedgången monteras.

1:A DELEN:

Montera kopplingslisten (6 moduler) på huvudskottets förpiksida (under britsnivå). Drag dubbelledaren fram till kombinationslanternan. Ledningen förläggs utefter skrovförstärkningen och dras genom skottet till garderoben.

Därefter följer ledningen skottets förliga sida upp till däckflänsen och vidare fram till det förborrade hålet i däck under lanternan. Fäst kabeln med kabelklammor och gör inkoppling på kopplingslist och lanternorna från kopplingsplint.

Därefter drar du dubbelledaren till de 4 skottlamporna. Lamporna placeras på huvudskottet mitt för varandra. Lämplig placering är 850 mm över britsplan i salong och 270 mm från öppningen. Använd ringkabelskor (medlevereras) vid inkopplingen av lamporna. Kabeln mellan styrbord- och babordssidan kan med fördel förläggas i tröskelbalken. Fäst kabeln med kabelklammor.

2:A DELEN:

Märk och såga resp borra hål för strömbrytarpanel och huvudströmbrytare i babord och garneringsskott (mått enl. skiss). Skruva upp skottet och montera panelen och huvudströmbrytaren. (Se moment 8).

Den förtillverkade kabelhärvan skall nu dragas ut till resp. inkopplingsställen. Den grova delen med bl. a. batterikablar dras utefter garneringsskottets baksida in mot sittbrunnslådan och ner utefter densamma. Borra hål i britsfronten strax under britsplanet och drag härvan fram till batteriet. Där ansluts batterikablarna med sina ringkabelskor till batterikabelskorna (obs! plus- och minus- kabelskor). Övriga delen av kabelstocken fortsätter för över till den kopplingslist du tidigare har monterat.

Fortsätt sedan med ledningar till akterlanterna och kartbordslampa. Var noga med att fästa alla kablar med klammer. Lämpligt avstånd mellan klammer ca 300 mm.

Drag dubbelledare för akterlanterna inne i pulpitröret (hål i däck är förborrat). Anslut dubbelledaren via kopplingslist (sockerbit) med lanternledning som fästes under skrovfläns.

Kartbordslampan monteras på styrbords garneringsskott utefter luckgejdern. Den kan på så sätt användas både vid kartbordet (bordskivan lagd på pentryt) och ute i sittbrunn.

Kartbordslampans röda kabel förbindes med kabelhärvans röda kabel med hjälp av skarvhylsan. Den blå kabeln förses med ringkabelsko och skruvas fast i bef. hål på lampan. Kabeln kläms fast bakom det nedre garneringsskottet.

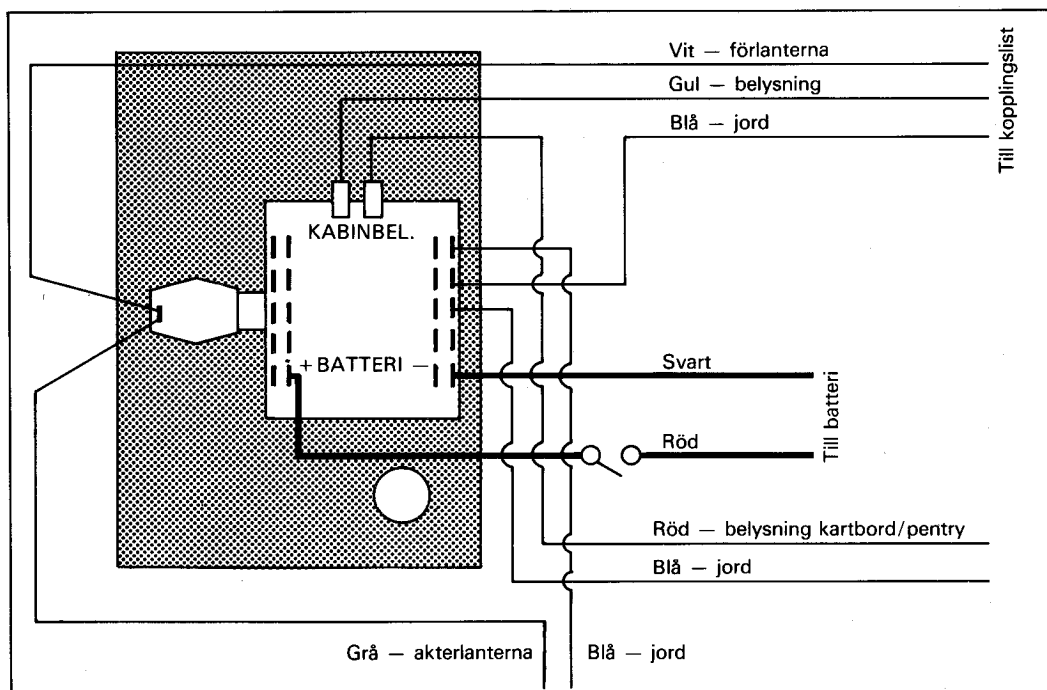
Anslut huvudströmbrytare och batteri. —Och elsystemet är färdigt.

OBS! Kartbordslampan kan i vissa fall förorsaka missvisning av kompassen.
Vik undan lampan så den inte stör kompassen.

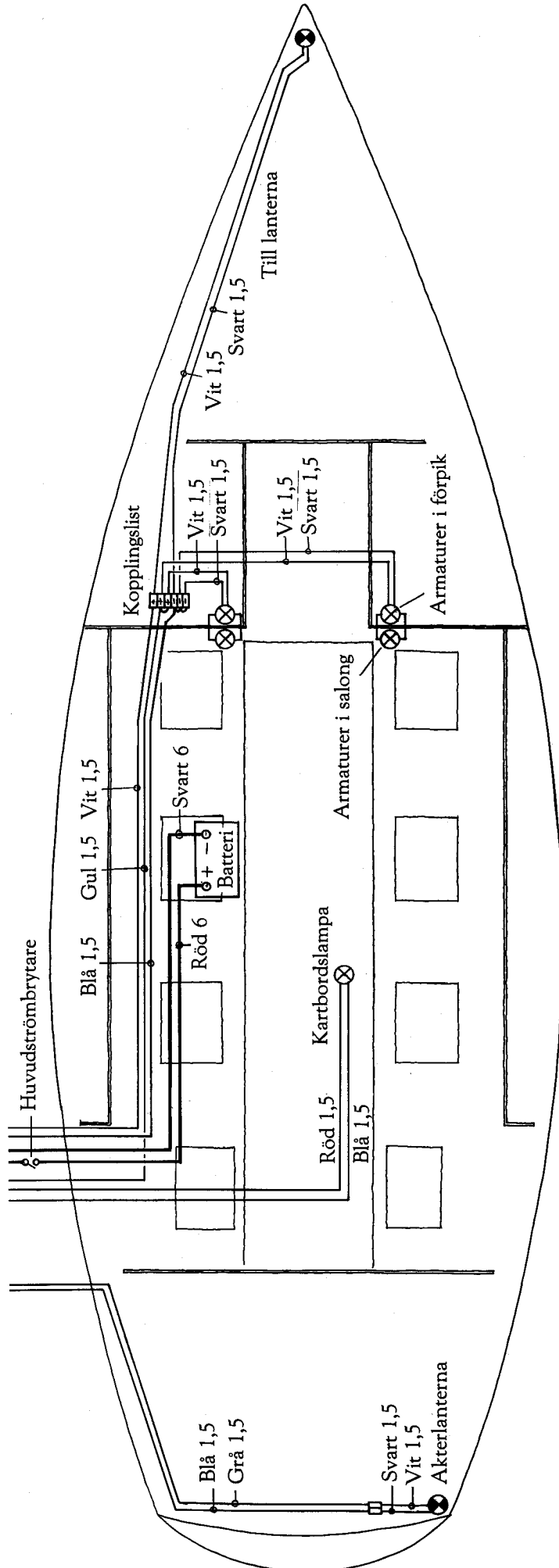
Till läslampmontering används:	8 st CSS	B2,9 x 19
" kartbordslampa	2 " KFSS	B4,2 x 25
" strömbrytarpanel	4 " CSS	B3,5 x 9,5
" huvudströmbrytare	2 " MCS	5 x 25

Skruv till klammer	24 st CSS	B3,5 x 9,5
Skruv till kopplingslister	4 " CSS	B3,5 x 9,5

Strömbrytarpanel.

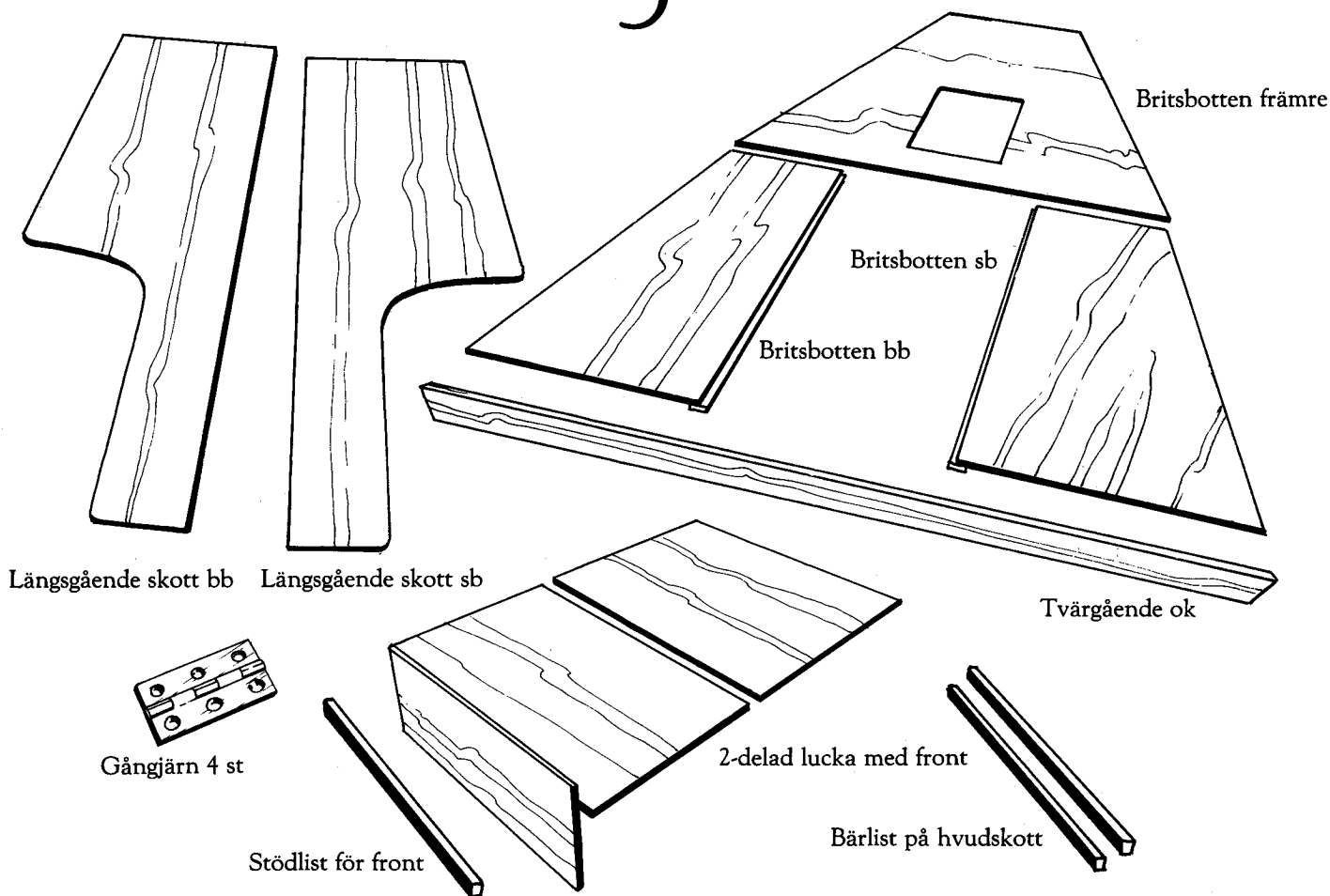

Till strömbrytarpanel

5

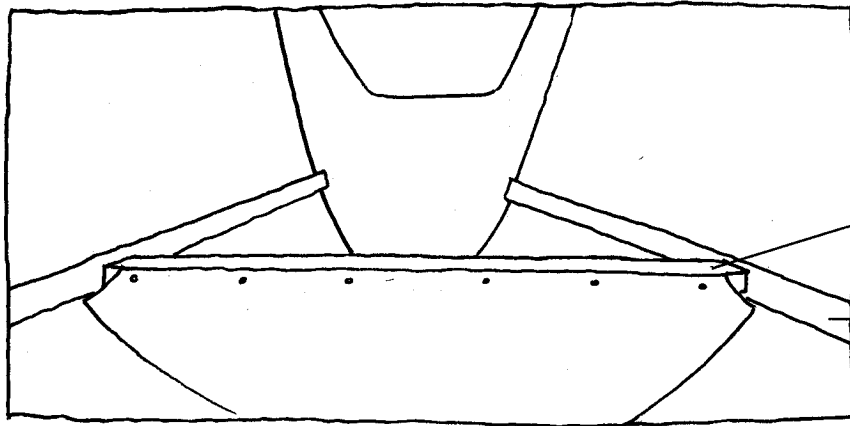

BRITSPLAN OCH SKOTT I FÖRPIK.

Justera höjdmåttet på det inlaminerade skottet i förpiken. Lägga en rätskiva över förstärkningarna/britsupplagen på skrovsidorna och märk på och såga. Skruva fast furulist 34 x 34 på skottets förliga sida med 6 st FST 8 x 1 1/4". Passa in det främre britsplanet så att dess akterkant vilar på halva furulisten. Montera den andra furulisten (34 x 34) på britsplanets undersida för om stuvningshållet som förstärkning. Använd 5 st FST 8 x 1 1/4" och skruva ovanifrån. Fäst britsbotten tillfälligt med ett par skruv.

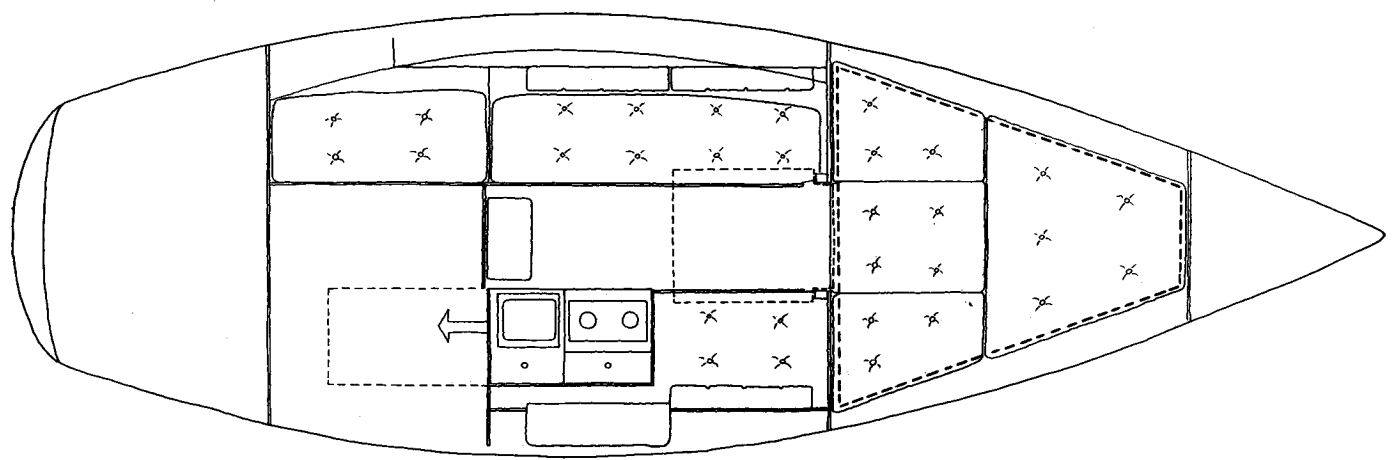
Passa in längden på de akter britsplanen och märk av på huvudskottet var uppslagslisterna (furu 18x18) skall placeras. Skruva fast listerna med 4 st FST 8 x 1" + 1 st MKFS 5 x 40 (vardera listen). Lägga på britsplanen löst. Montera ihop locket över toaurymmet med 2 st gångjärn och lägg locket på plats. Ev måste luckans frontstycke justeras för att passa i skottöppningen (fronten är skruvad och kan lätt lossas för justering). Nu kan du konstatera om de akter britsplanen måste justeras mot bordläggningen för att luckan skall passa. Den skall ju på långsidorna vila på britsplanens stödlister. Du kan nu även behöva justera läget på främre britsplanet. Dess akterkant skall ju linjera med luckans förliga kant. När dess justeringar är gjorda skruva du fast britsplanen. Använd 6 + 10 st FST 8 x 1" mot trälisterna och 12 + 8 st KFSS B4,8 x 25 mot plastupplagen. Passa in de längsgående skotten. Skottens överkanter skall ligga i nivå med britsplanens stödlister. Skotten fästes nedtill mot plastdurkens flänsar med 8 st KFSS B4,8 x 19 och mot stödlister med 8 st FST 8 x 1". Montera nu de 2 återstående gångjärnen. Till gångjärnsmonteringen åtgår 24 MKFS 4 x 16. Muttrarna till de främre gångjärnen tar i på undersidan (i skottet) och du måste göra små uttag så att det blir plats för dem.

Återstår nu av detta moment endast att montera mahognylisten för luckfronten på plasttröskelns insida. Använd 4 st KFSS B4,8 x 32.

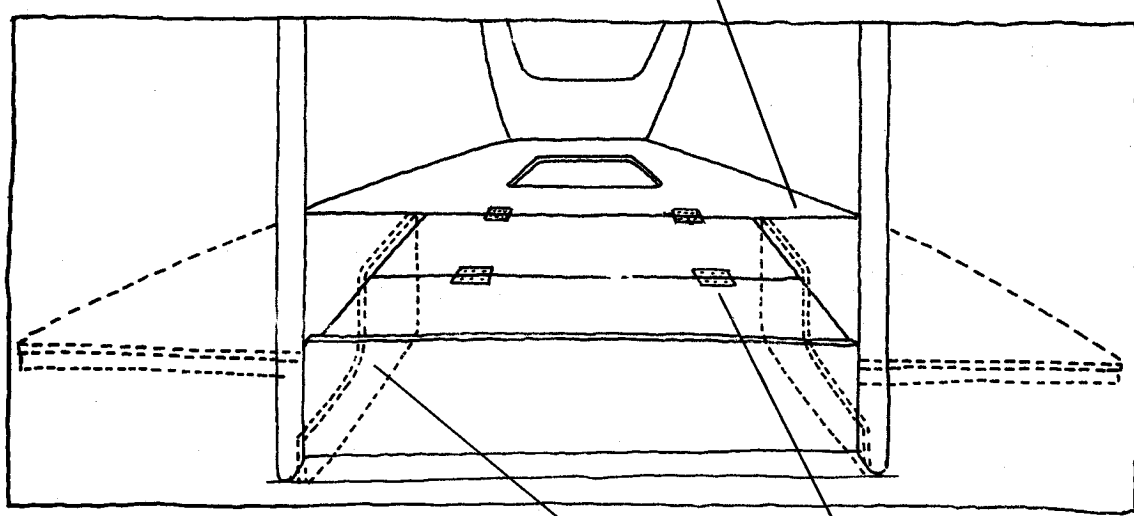

Furulisten skruvas fast på skottet i ovkant i nivå med förstärkningarna.

Förstärkning

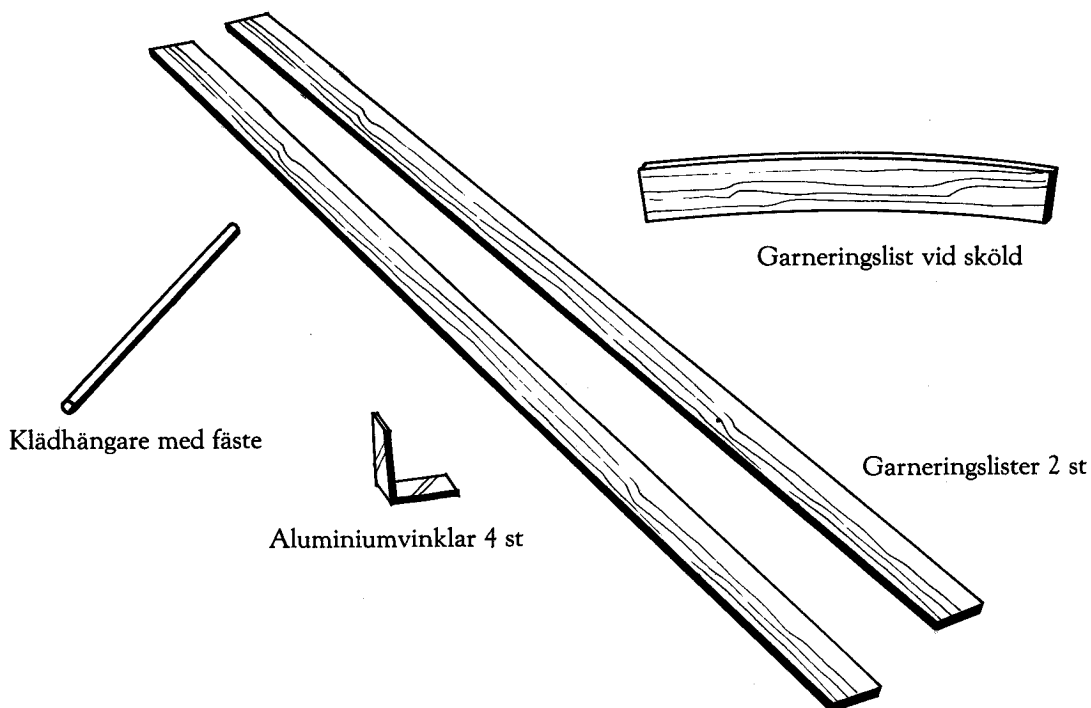
Britsplanen skruvas fast i plasten

Längsgående skott

2-delad lucka med gångjärn

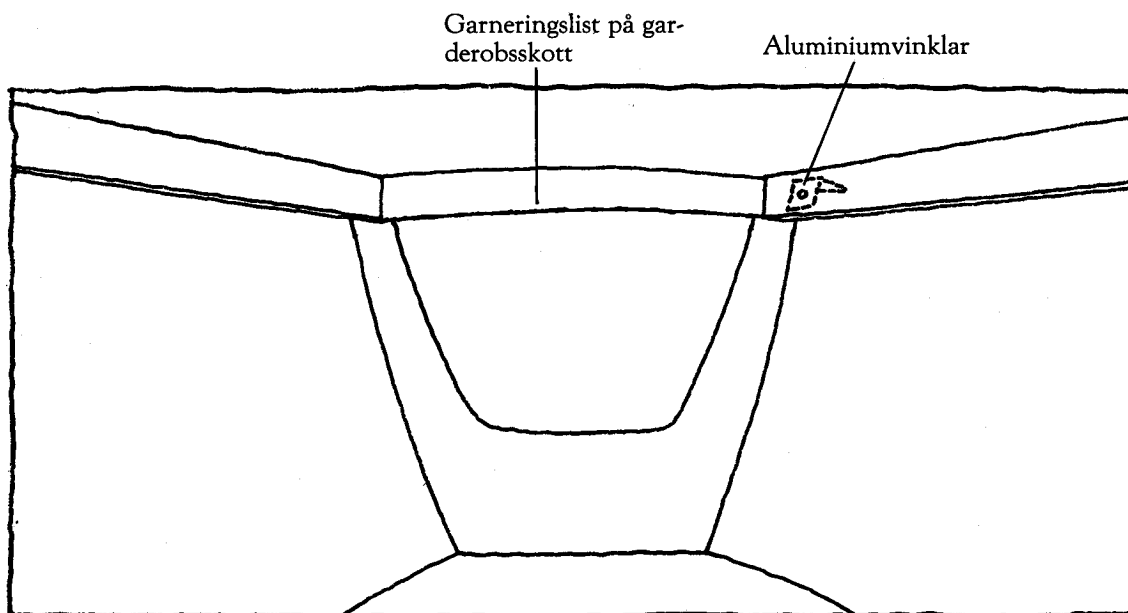
6

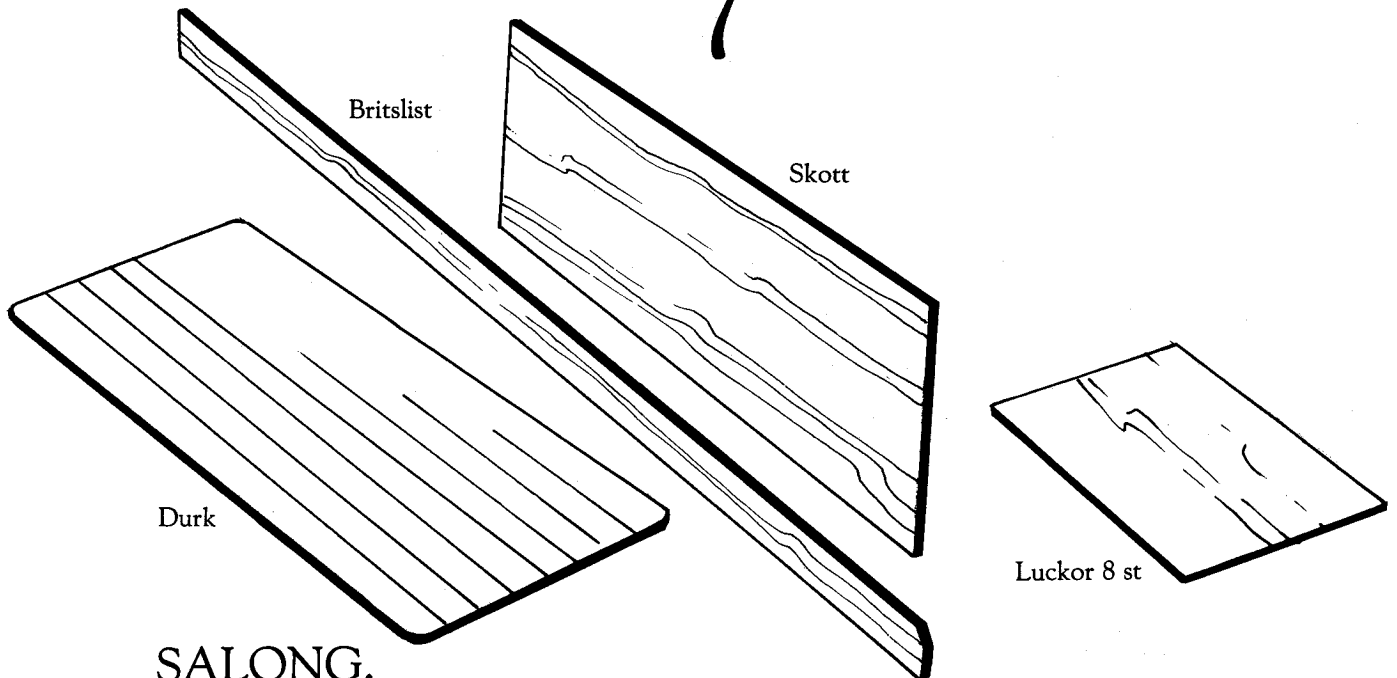
GARNERING I FÖRPIK

Skruva upp klädhängaren i däckets undersida för om garderobsskottet i båtens mittlinje. Använd 6 st KFSS B3,5 x 9,5.

Passa in garneringslistan som skall sitta på garderobsskottet och skruva fast med 2 st KFSS B10 x 19. De båda längsgående garneringslisterna skall fästas med hjälp av 6 st aluminiumvinklar. Skruva fast al-vinklarna på skrovflänsens undersida med 1 st CSS B4,2 x 9,5/vinkel. Placera 1 vinkel i mitten och de båda andra i ändarna och så nära skrovflänsens kant att garneringslistens överkant träffar däckets och döljer flänskanten. När fästvinklarna är på plats, justerar du längden på listerna. Håll där efter listan på plats och borra hål både genom list och vinkel. Skruva fast listerna med 6 st CSS KFSS B4,2 x 16.

7

SALONG.

Teakdurk och luckor till stuvfack läggs löst på resp. platser.

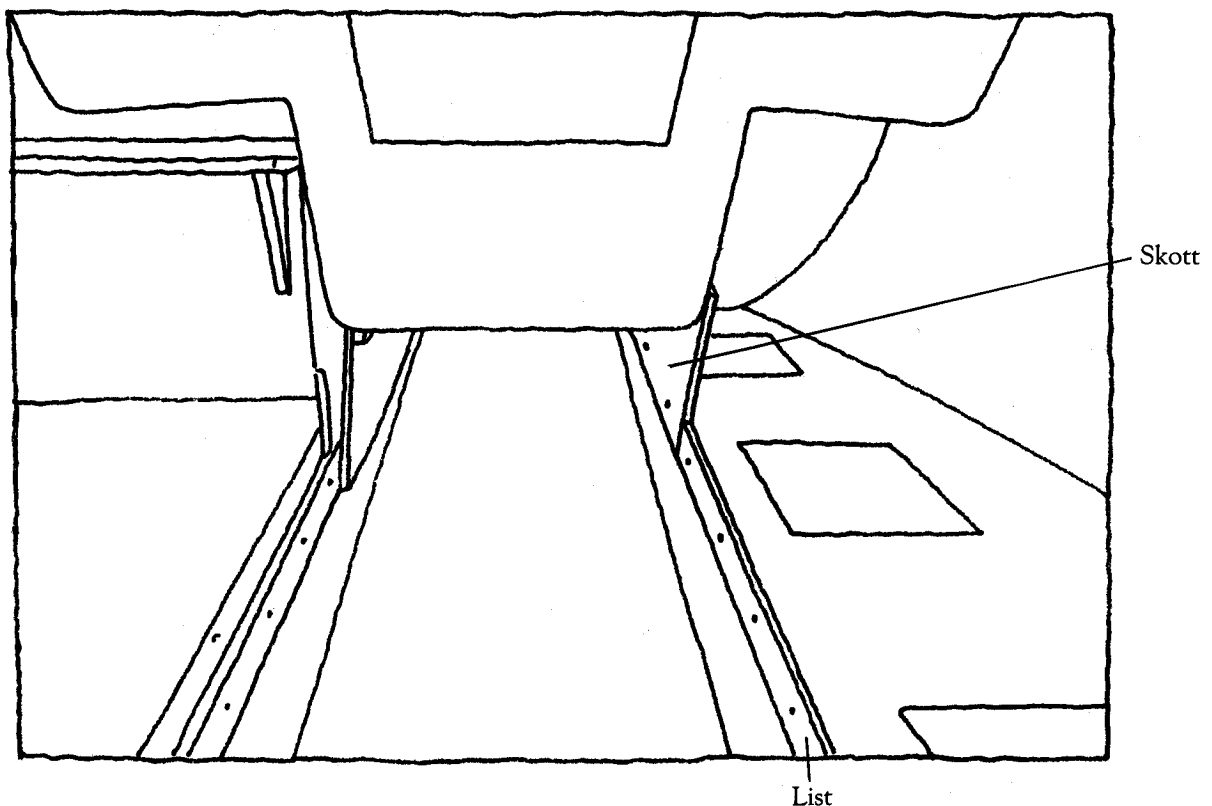
Längsgående skott under sittbrunnslåda passas i längd så att det överensstämmer med motsvarande skott på sb-sidan som redan monterats. Nedtill fästes skottet precis som på sb-sidan mot britsframstycket med 5 st KFSS B4,8 x 19. Uptill mot den inlaminerade trälisten på sittbrunnslådans sida med 5 st skruv lika ovan. Montera britslisten på samma sätt som på sb-sidan (7 st KFSS B4,8 x 25, britslisten slutar vid det längsgående skottet).

Ryggstödslist monteras lika sb-sida.

Använd 10 st KFSS B4,8 x 25.

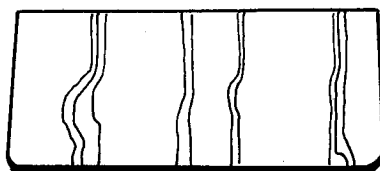
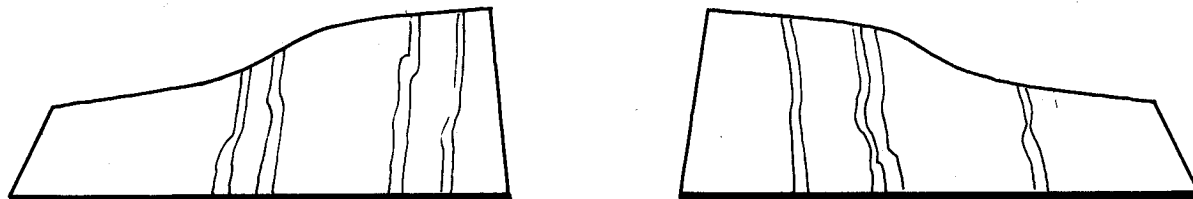
Vinkellist av plast runt rutöppningen fästes med dubbelhäftande teip eller kontaklim (överskott av tätningsmedel avlägsnas först).

Var noga med att komprimera listen i hörnen, annars vill den gärna "gena i hörnen" efter ett tag.

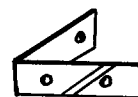

8

Garneringsskott sb och bb

Garneringsskott

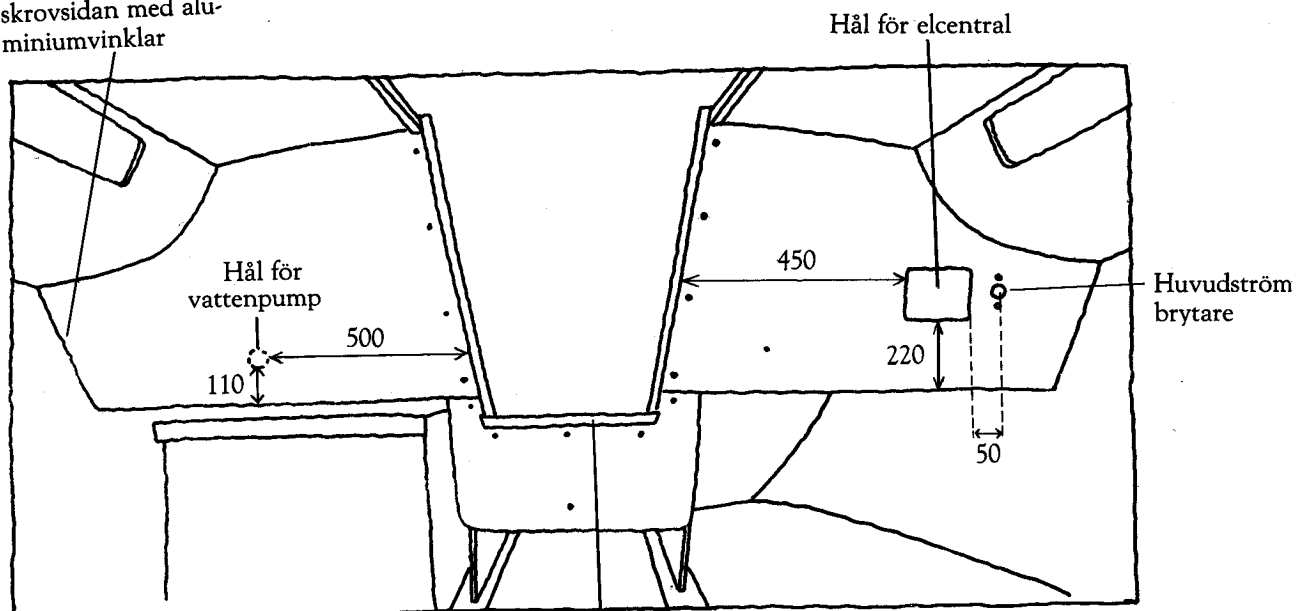

Aluminiumvinklar 2 st

GARNERING PÅ RUFFSKOTT

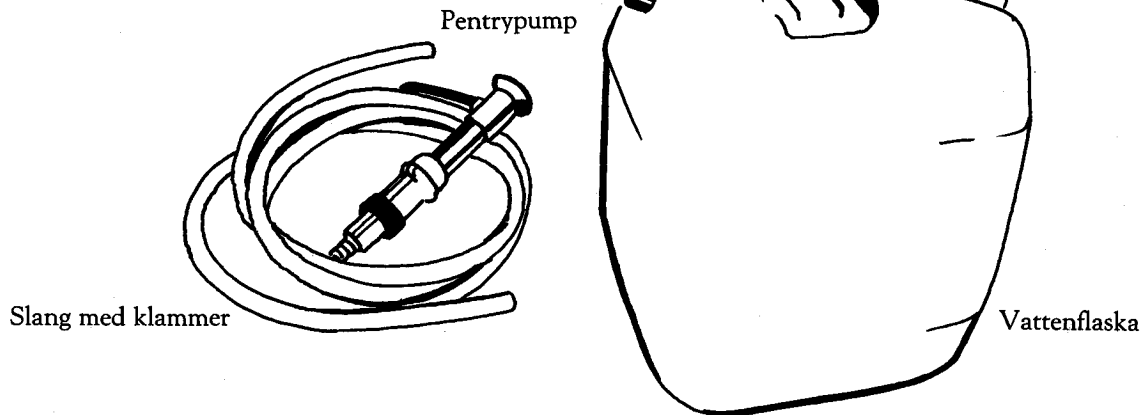
Passa de båda sidoskotten mot rufftak, skrovsida och luckgejder. Fäst skotten tillfälligt. Passa det nedre skottet mot tröskel och de båda sidoskotten. Märk på hål för vattenpump, elcentral och huvudströmbrytare på sidoskotten. Montera ned skotten och såga resp. borra hålen. Montera skotten med 12 st KFSS B4,2 x 25 mot ruffskottet och (sandwichlaminat). Mot skrovsidan fästes skottet med al-vinkel, 2 st CSS 4,2 x 9,5 + 2 st KFSS B4,2 x 25 (på likartat sätt som garneringslist i förpik).

Skivan fästes mot skrovsidan med aluminiumvinklar

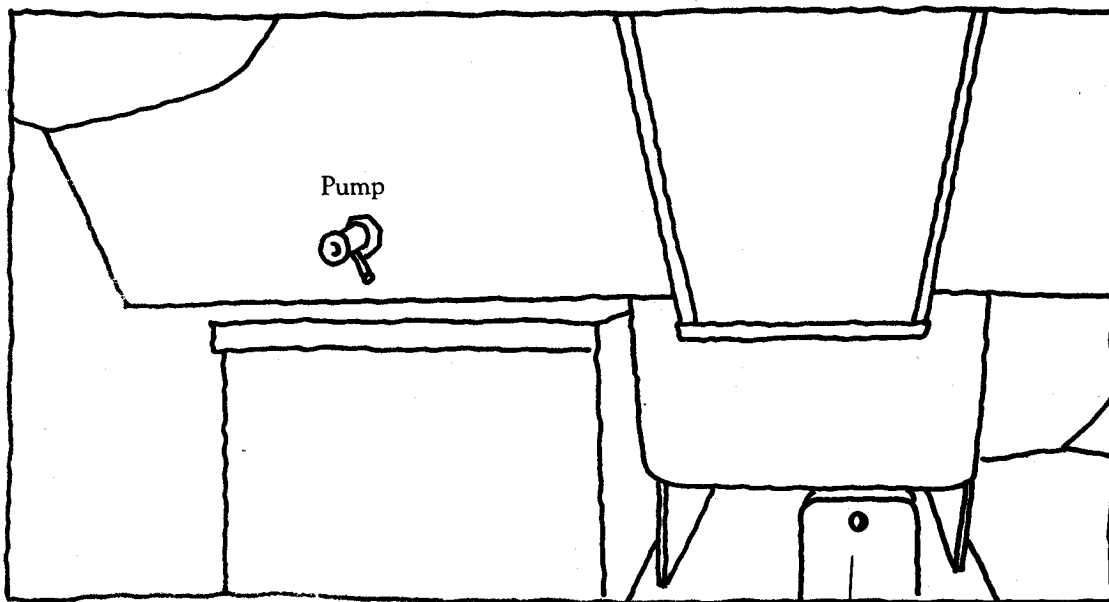
Passa till skivan mot tröskeln

9

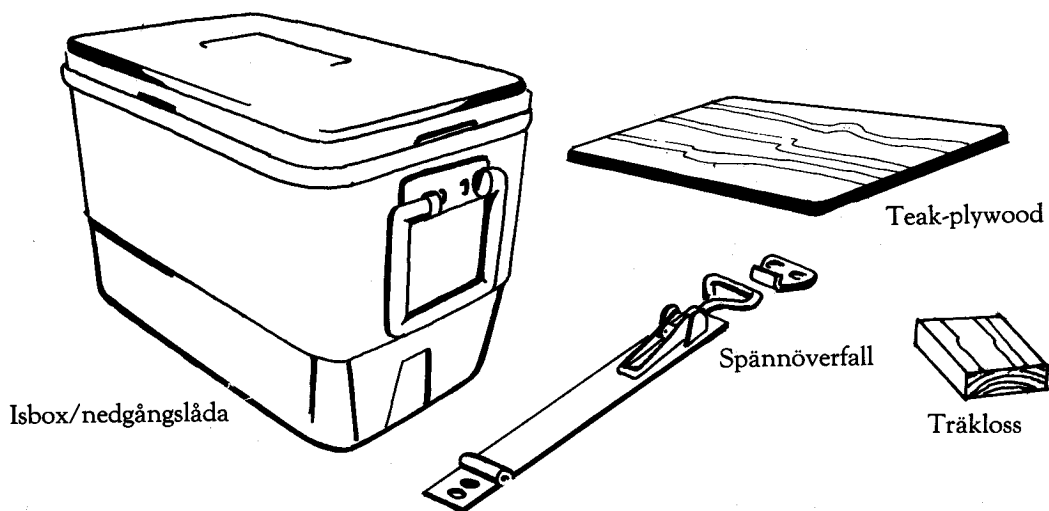

VATTENSYSTEM

Montera pentryppumpen i hålet du tidigare borrar i sb-ruffgarneringsskott. Anslut vattenslangen med slangklämma och dra vattenslangen genom längsgående skottet under sittbrunn till vattenflaskan som placeras akter om isboxen. Se till att inte slangen kommer ivägen för skjutpentryt.

Vattenflaska fästes
med spännband

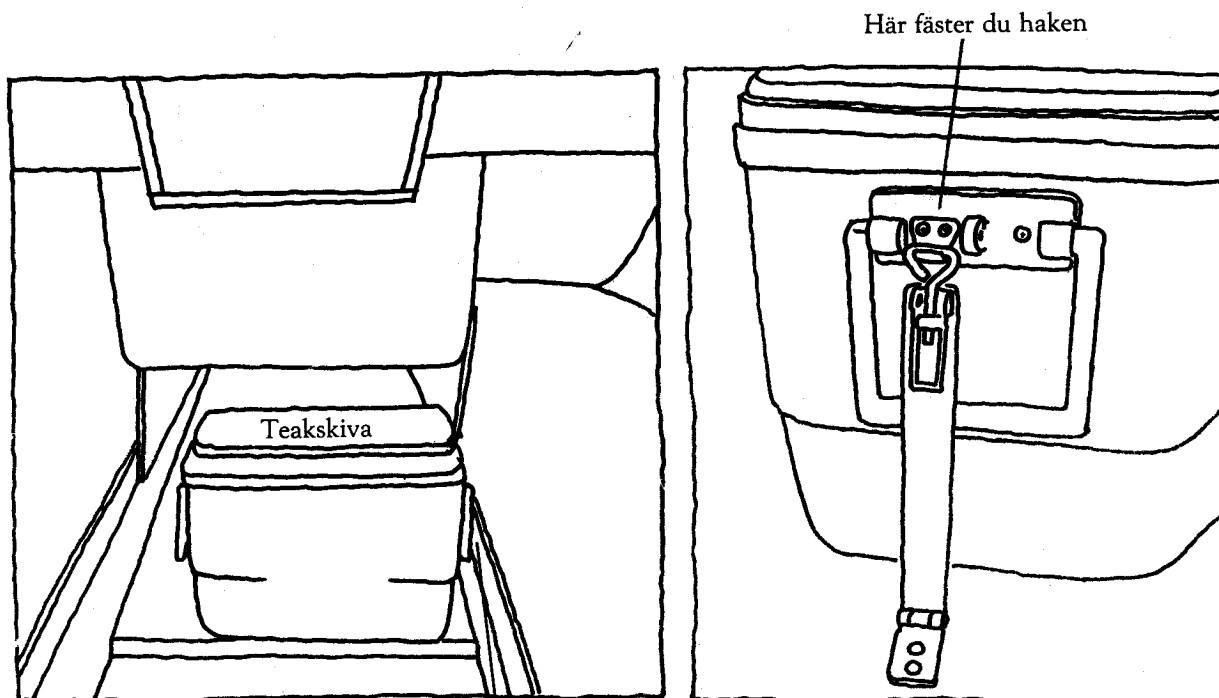

NEDGÅNGSSTEG / ISBOX

Placera boxen längst föröver på durkens upphöjda plan och skjut över den mot babordssidan så att boxens bärhandtag ligger an mot britslisten. Obs! lockets gångjärn akteröver. Mät ut läget för handtagets "innerhål" och skruva fast klots till isbox (paket 13) på britsfronten under britslisten (2 st KFSS B4,8 x 32). Träklotsen kommer på så sätt att låsa boxen (obs! träklotsen behöver ev. passas). På boxens fria gavel skruvar du fast haken till det ledade fästet. Skruva fast haken dels med en på handtaget befintlig skruv och dels med ytterligare en skruv (CSS B3,5 x 13) som du själv borrar upp hål för.

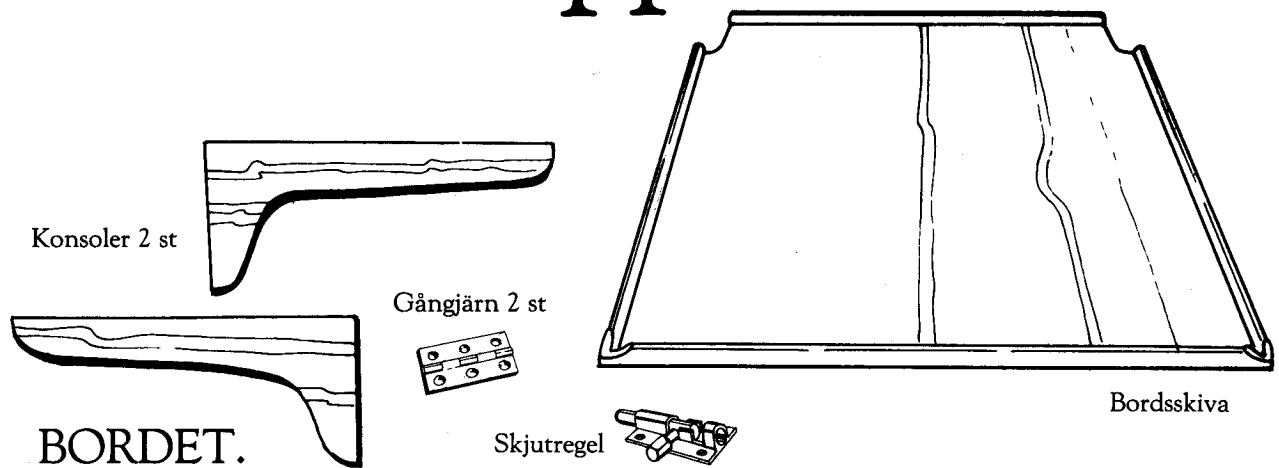
Därefter fäster du det ledade fästet med spännöverallet i durken. Placera det under haken och tätt mot boxens gavel. Använd 2 st KFSS B4,8 x 25. Spännöverfallet är justerbart för lagom fastspänning.

För att förstärka och skydda locket på boxen skruvar (4 st KFSS B4,8 x 25) eller klistrar (med dubbelhäftande teip) du en teaskiva på locket.

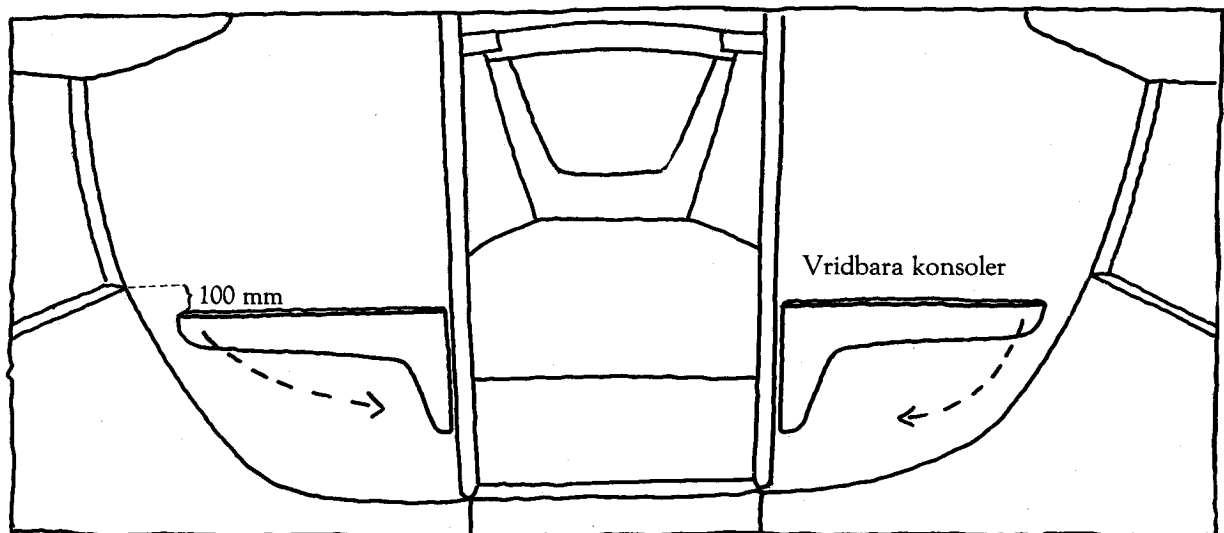
Här låses boxen mot britslisten med hjälp av tråklossen

11

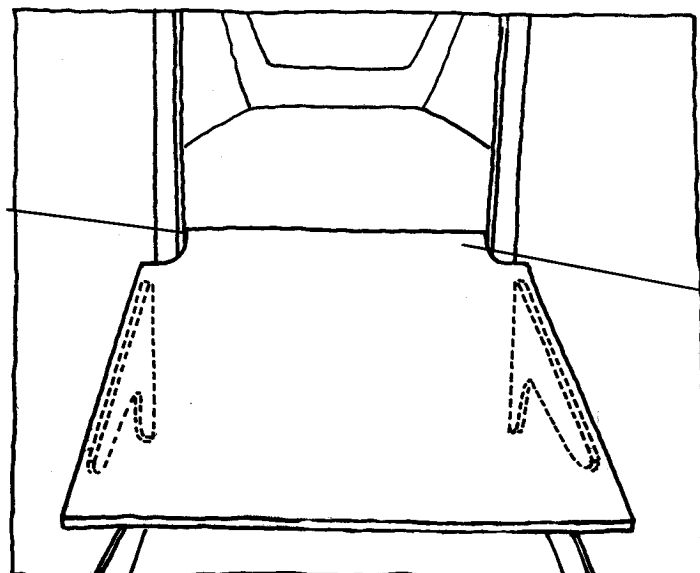

Skruva fast konsolerna på huvudskottet med 4 st gångjärn, ett i konsolens överkant och ett i nerkant. Konsolernas överkant skall monteras ca 100 mm under ryggstödens överkant. I utfällt läge skall konsolerna befinna sig tätt intill mastbalkstolparnas utsida för att bordets längsgående lister skall greppa om konsolerna. Till gångjärnen används 24 st FSS B3,5 x 16. Lägg bordet på konsolerna med den smalare delen mellan huvudskotten. Bordet låses i läge med 2 st skjutreglar som monteras i de förliga hörnen (på bordets kantlist). Skjutregelns bygel monteras på salongskottets förpikssida.

Skruv till skjutreglar: 12 st CSS B2,9 x 13.

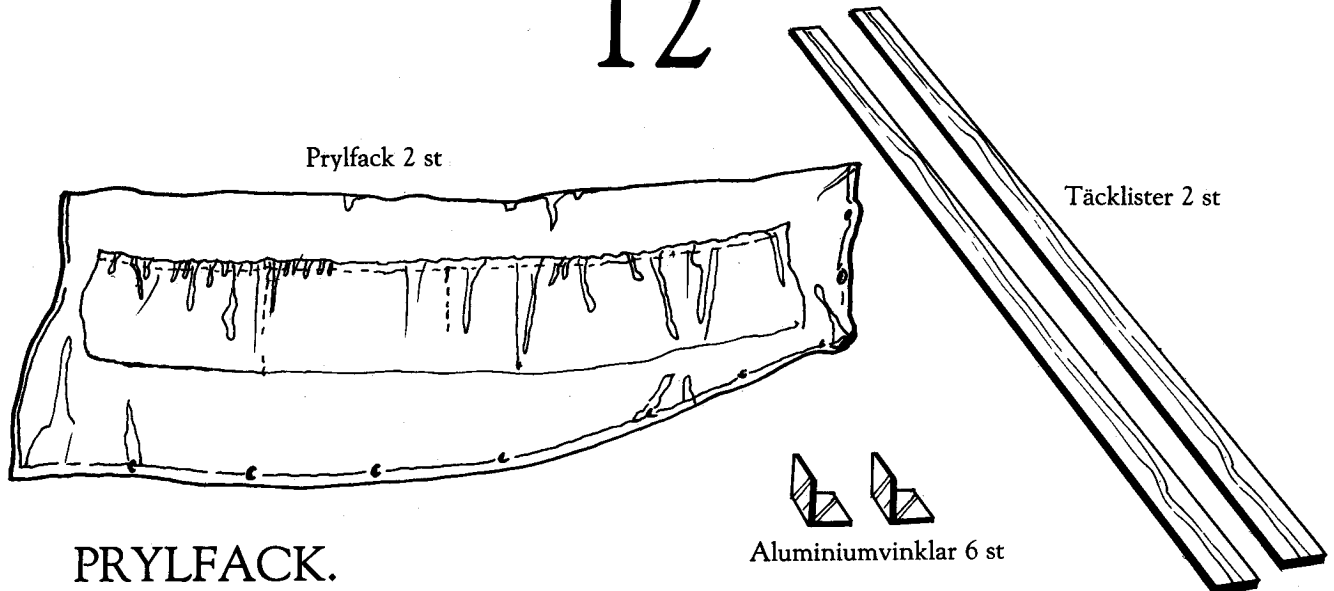
Här i framkant fäster du skjutreglarna. (Handelen på bordets kantlist och hondelen på skottets förpikssida).

Bordets smalare del passar mellan huvudskottets stolpar

12

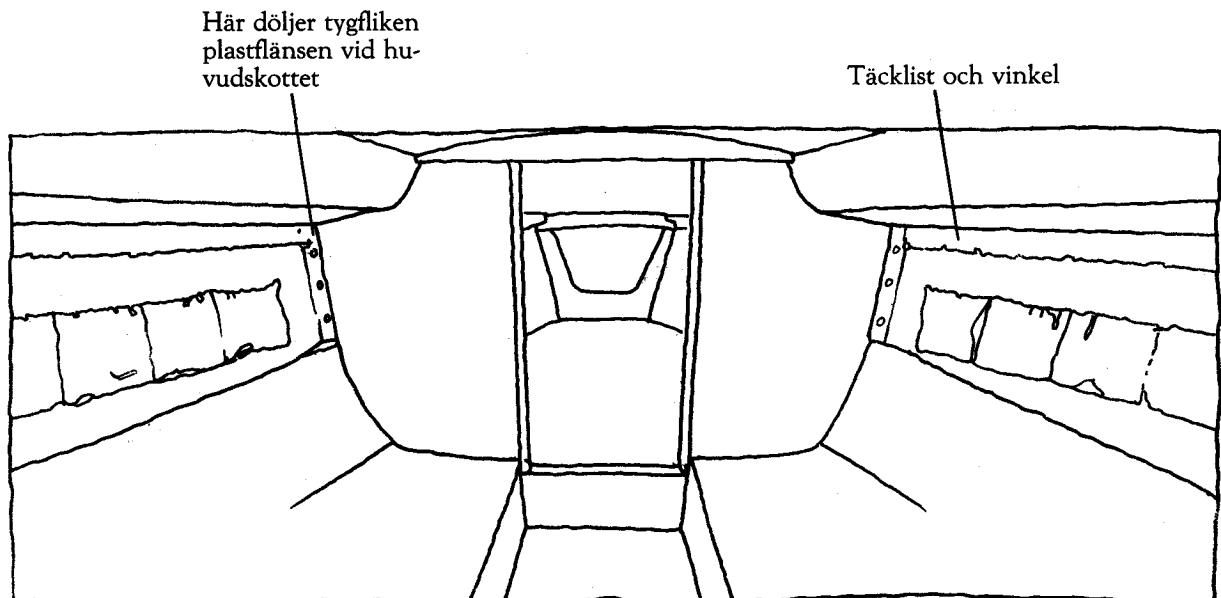

PRYLFAK.

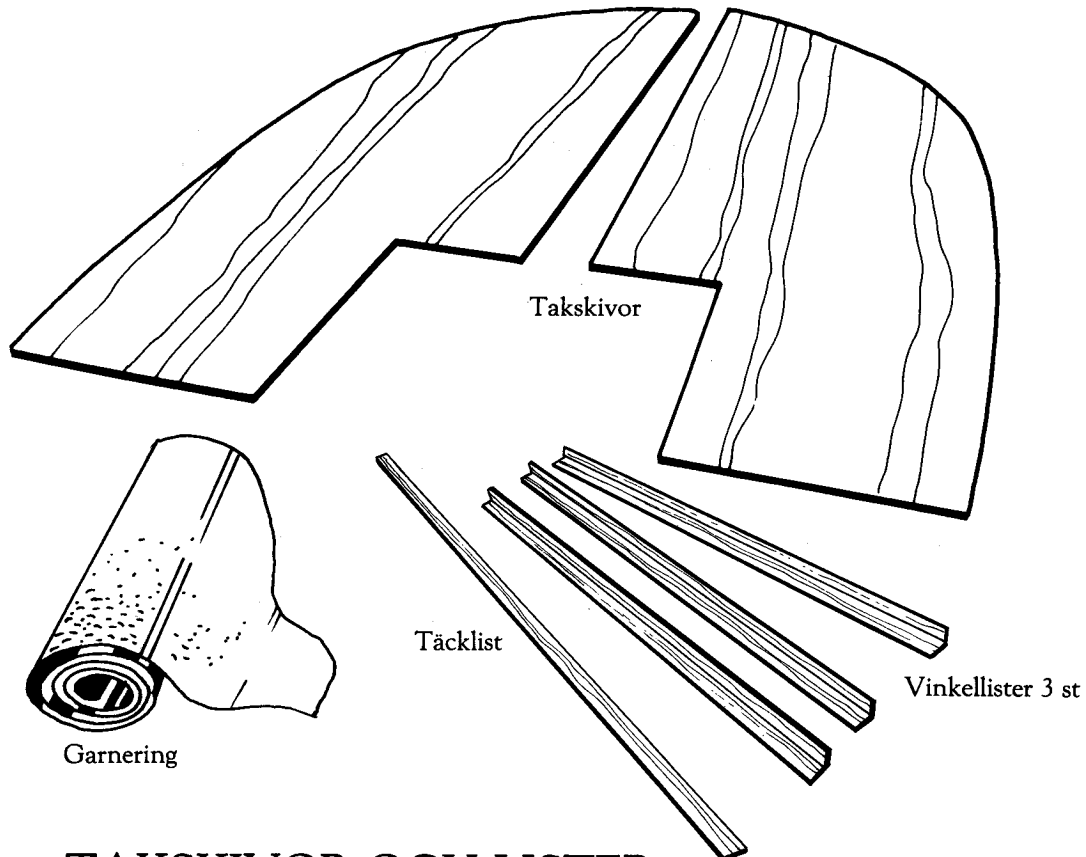
Prylfickorna monteras bakom ryggstöden i salongen och fästes på lister (och al-vinklar) av samma typ som använts som garnering i förpik (6 st CSS B4,2 x 9,5). Skruva fast al-vinklarna i skrovflänsens undersida. Passa in längden på trälisterna och träd på prylfacken. Håll upp listen med prylfacket mot vinklarna och borra hål genom både tyg, täcklist och vinkel. Skruva fast det hela med 6 st KFSS B4,2 x 25 + karosseribrickor.

I framkant på huvudskottet skruvar du fast handel till tryckknappar. Tygfliken döljer på så sätt plastflänsen.

I underkant/framkant fästes prylfacket genom öljetter med 1 st KFSS B4,2 x 19 + karosseribricka i plastflänsen. I akterkant fästes öljetten med 1 st MKFS 5 x 30 + karosseribricka genom ryggstödet.

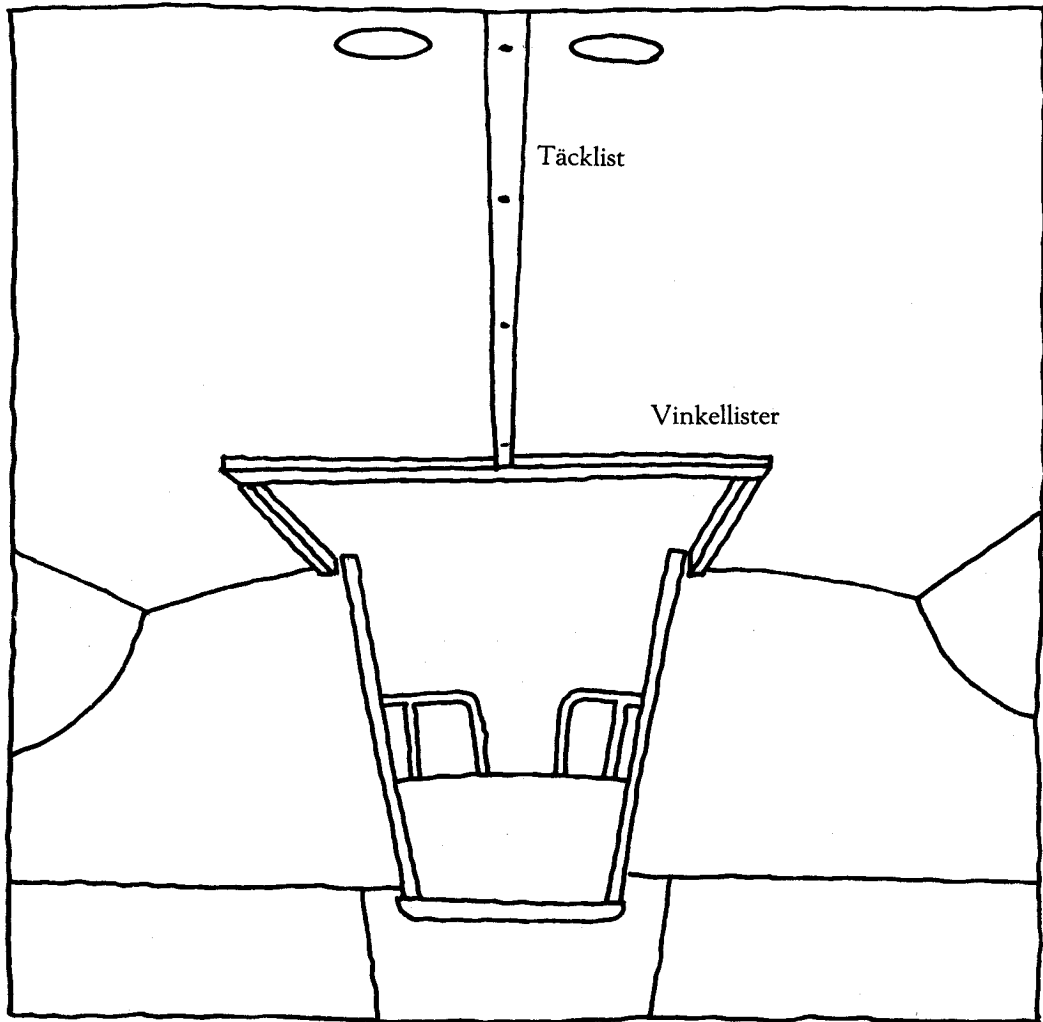

13

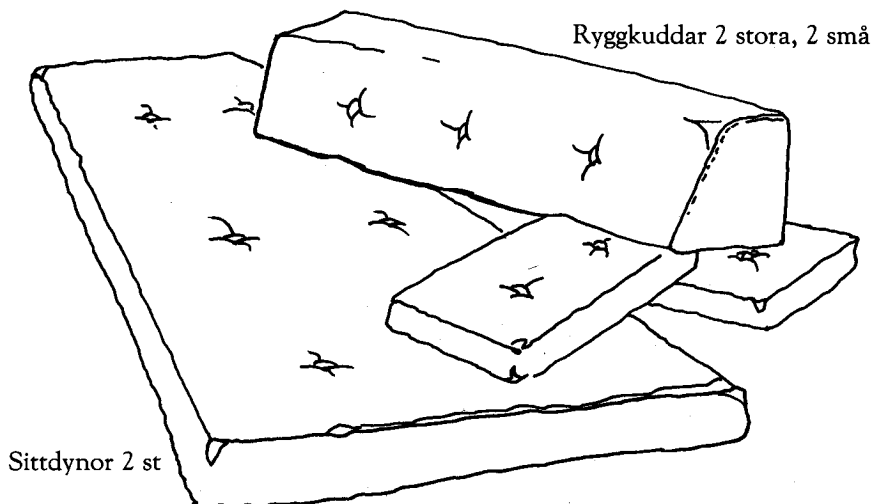

TAKSKIVOR OCH LISTER.

Passa till takskivor och såga hål för takventilerna (hålens läge kan du märka på genom att skruva loss ventilkåporna och den under kåpan sittande plastskivan). Kläd skivorna med takväv. Använd kontaktlim (t. ex. Casco). Vik väven runt kanten. Skivorna skruvas sedan upp i taket (sandwichlaminat). Det åtgår 26 st KFSS B4,8 x 25 + karasseribrickor. Undvik att sätta skruv på de ställen där takskivan inte ligger an mot yttertaket. Passa in och montera vinkellisterna. Den vertikala delen av listen skall stickas in mellan laminatkant och aluminiumkant. Använd 11 st KFSS B4,2 x 19. Skruva fast täcklisten över skarven mellan takskivorna (4 st B4,2 x 19) och montera ventilkragarna.

14

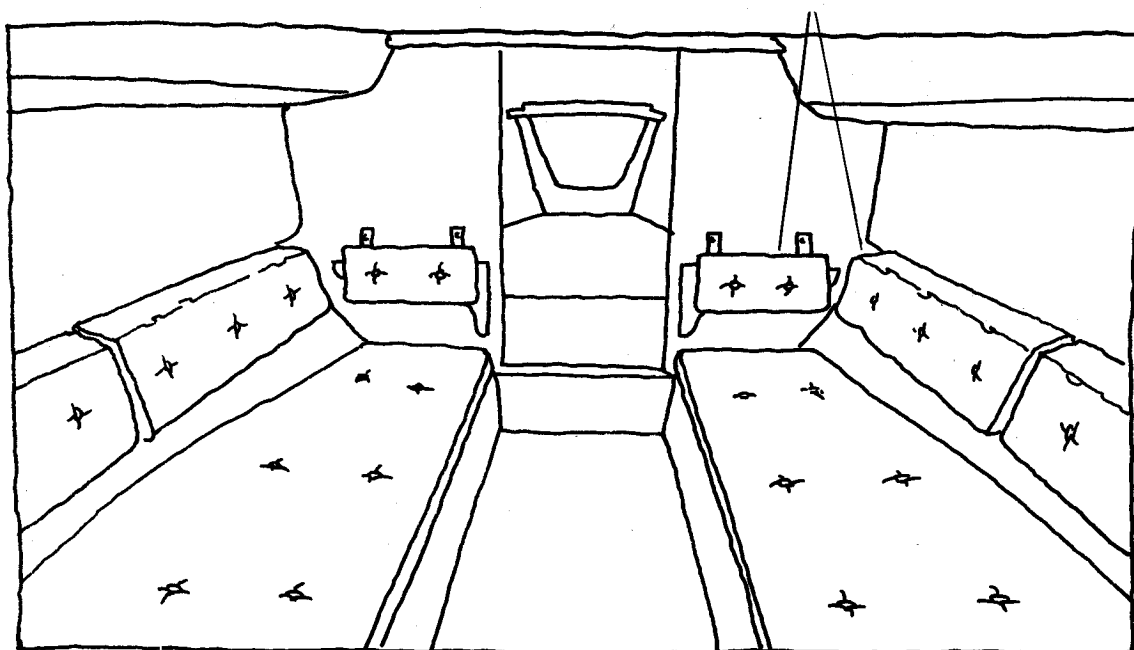

DYNOR OCH RYGGKUDDAR

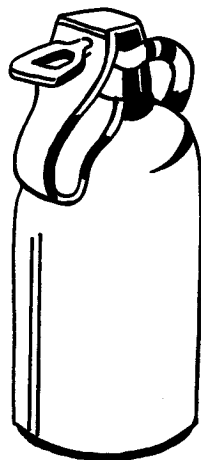
Ryggkuddarna fästes med tryckknappar vars handel skruvas fast på insidan av ryggstöden. Ryggkuddarna monteras ca 150 - 200 mm från huvudskottet.

De båda små kuddarna fästes på huvudskottet över bordskonsolerna. Placeras i höjd lika övriga ryggkuddar. För fastsättning av tryckknappar används 28 st FS B3,5 x 10.

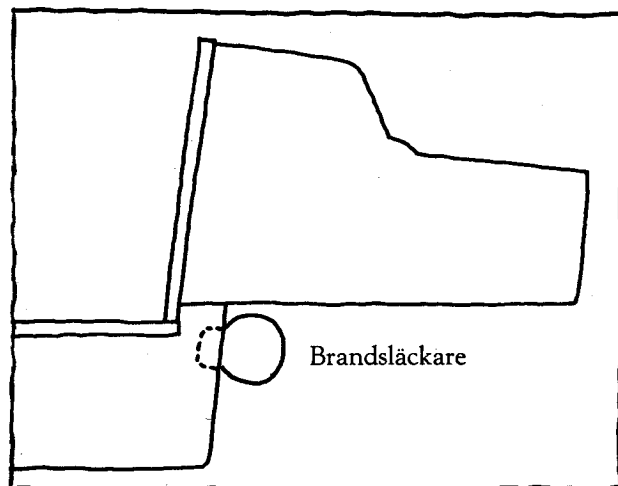
Ryggkuddarna i samma nivå

15

Brandsläckare med fäste

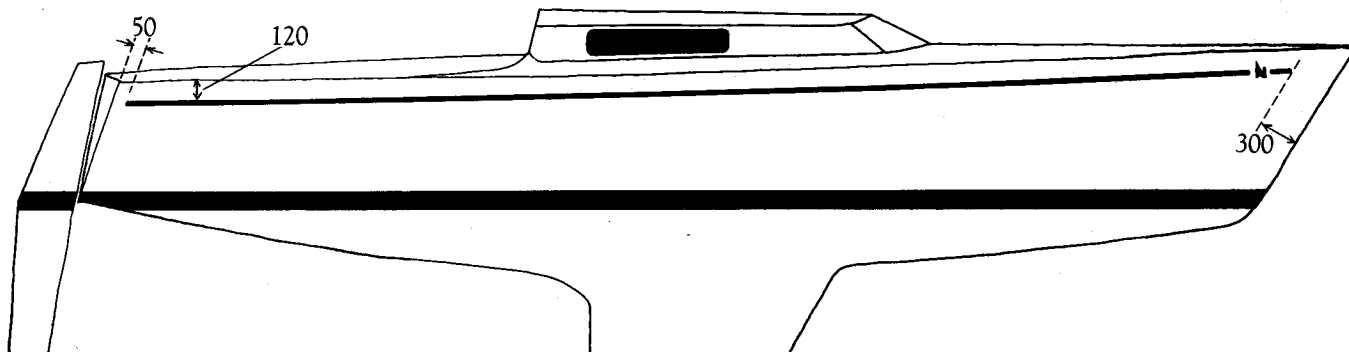
BRANDSLÄCKARE.

Skruva fast brandsläckarens fäste i bb stickkoj på sittbrunnslådans sida med genomgående skruv, 2 st MCS 5 x 25 (skruvskallarna i sittbrunnen).

ÖVRIGA LÖSA TILLBEHÖR

Disklåda	Mast
Besticklåda	Bom
Flaggstång	Spinnakerbom
Flagga	Löpande rigg
Förtöjningsändar 2 st	Stående rigg
Winsch-handtag 2 st.	Vanskruvar 5 st
Paddel	Mantågsstöttor 4 st
Glödlampor	Mantåg
Tape	Sytåg
Norlin-N	

DEKOR- OCH VATTENLINJE

SKRUVSATSEN FÖR EXPRESS INNEHÅLLER FÖLJANDE:

12 st FST 9 x 2" förn.mässing	10 st KFSS B 3,5 x 9,5	25 st M6M4
35 st FST 8 x 1"	20 st KFSS B 4,2 x 16	25 st BRB 4,3 x 8 x 0,8
12 st FST 8 x 1 1/4"	20 st KFSS B 4,2 x 19	2 st MKFS 5 x 30
35 st MFS 6 x 50	40 st KFSS B 4,2 x 25	2 st MKFS 5 x 40
35 st M6M6	25 st KFSS B 4,8 x 19	5 st MKFS 6 x 65
40 st bricka BRB 6,7 x 18 x 2	80 st KFSS B 4,8 x 25	4 st MHM6
15 st CSS B 2,9 x 13	10 st KFSS B 4,8 x 32	30 st FSS B 3,5 x 10
10 st CSS B 2,9 x 19	5 st MCS 5 x 25	25 st FSS B 3,5 x 16
35 st CSS B 3,5 x 9,5	10 st MCS 5 x 50	10 st karosseribricka Ø 6,1
1 st CSS B 3,5 x 13	20 st M6M5	30 st karosseribricka Ø 7
5 st CSS B 4,2 x 9,5	20 st BRB 5,3 x 18 x 1	
15 st CSS B 4,2 x 13	25 st MKFS 4 x 16	

MONTERINGSANVISNINGAR FÖR EXTRA TILLBEHÖR.

"BO I BÅT" PAKET.

TOALETT PORTA PORTI.

Toan placeras på durken i förpiken under britsplanet. Skruva fast hållarna till nylonremmarna i förliga träskottet och spänn fast toan.

BALANSUPPHÄNGT SPRITKÖK.

Börja med att skruva fast gavelplåtarna på spritköket i hålen på kökets gavlar (använd de medlevererade skruvarna). Skruva sedan fast skenorna på gavelplåtarna.

Håll köket på plats och märk ut skruvhålen på pentrylådans gavlar. Skenorna skall stå på lådbotten och köket skall kunna svänga fritt och kunna fällas ned/bakåt i pentrylådan.

Borra hål för skenorna och skruva fast med genomgående skruv (6 st MFS 5 x 20 + kupolmutter/bricka).

DRAPERI MED SKENA.

Montera draperiskenan på mastbalkens förliga sida under flänsen i däck. Använd de räfflade spikarna.

Träd på travarna och ändbeslagen.

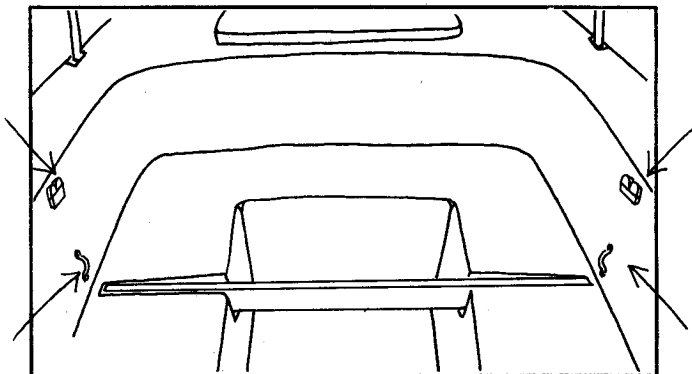
Montera krokarna och häng upp draperiet.

KAPPSEGLINGSPAKET.

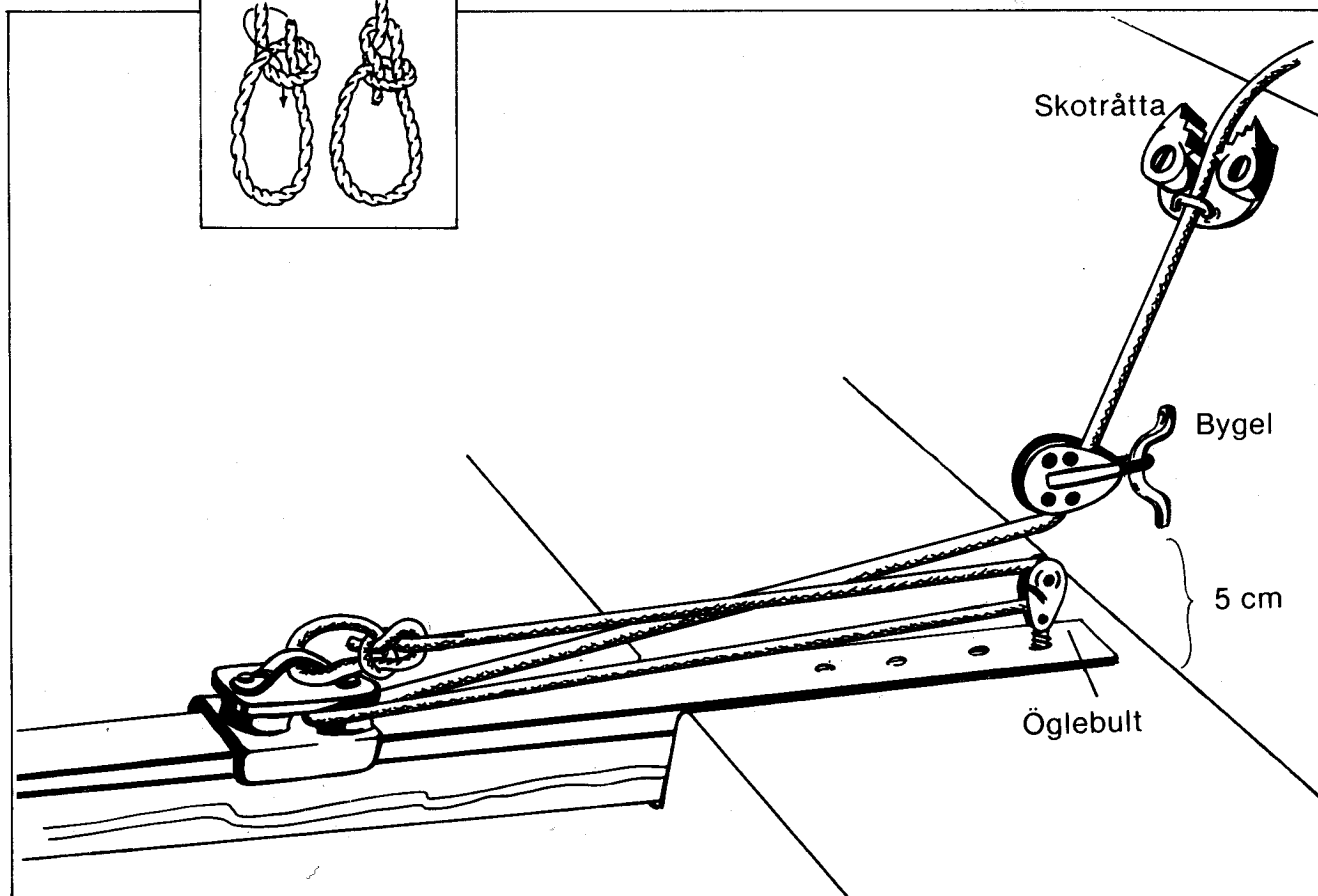
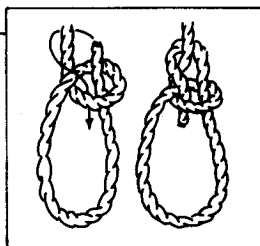
STORSKOTARRANGEMANG

Här skall vi öka utväxlingen från 1:2 till 1:3. Så här gör du: Montera skotbalken enligt anvisningarna i bygghandboken (moment 1). De två clamcleats som finns med i bygghandboken har utgått och ersätts med två skotråttor. De monteras på samma ställe som clamcleaten. D.v.s. rakt ovanför balken så högt upp på sargen som möjligt. Använd medföljande skruvar. De två byglarna som ingår i trimsatsen skall också sitta rakt ovanför balken ca. 5 cm upp på sargen. Skruvas fast med MCS 5 x 20 (med bricka och mutter). Tag de två 8 mm tamparna i trimsatsen och knopa fast dessa i skotvagnen med en pålstek. Koppla fast de två blocken, som ingår i spinnakerutrustningen (standard), i respektive bygel..

Drag tampen genom blocket på ögelbulten (yttre ändan av skotskenan), tillbaka till vagnen, genom blocket på bygeln och upp till skotråttan.

Pålstek

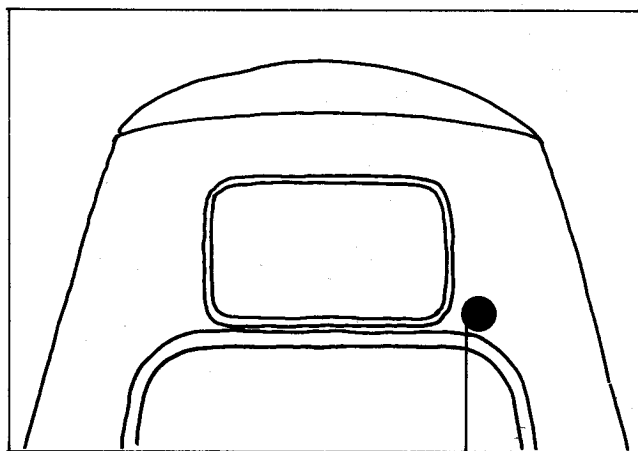

STRÄCKNING AV AKTERSTAG

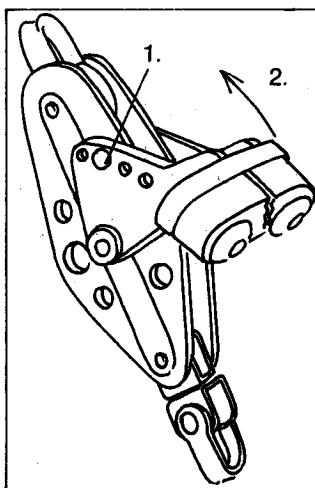
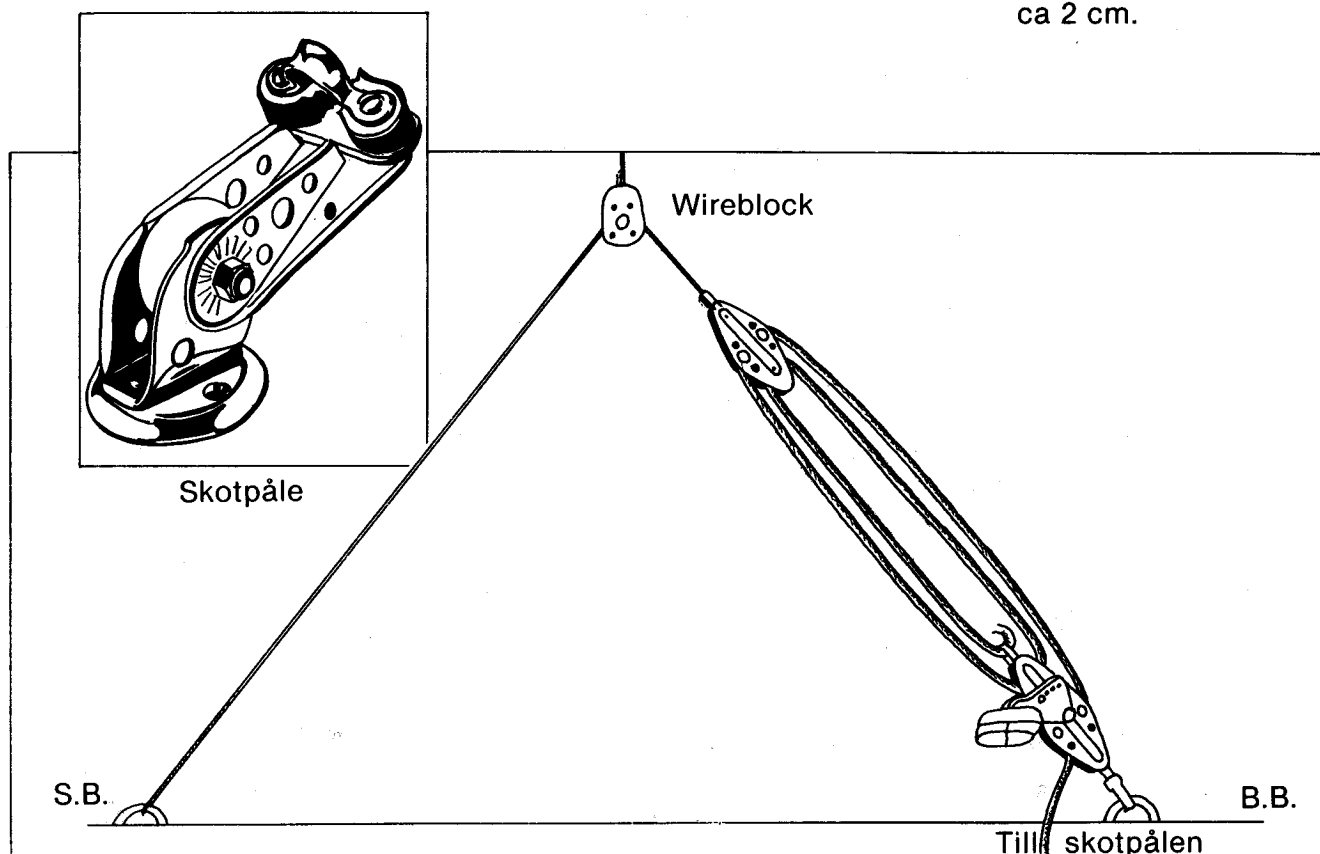
Montera skotplåten som medföljer trimsatsen. Den skall placeras vid akterluckans framkant på babordsidan, kant i kant med halkmönstret. Avståndet till luckan skall vara ca. 2 cm. Skruva fast den med MFS 5 x 20 (med bricka och mutter).

När skotpålen är på plats:

Koppla ihop akterstagssträckaren (ingår i standardutrustningen) och wiren på sb-sidan. Taljan fäster du på bb-sidan. Flytta läget på taljans skoträtta (lossa sprinten) så att råtten sitter så högt som möjligt (tampen kommer då att gå fri från råtten). Knopa fast och drag tampen enligt figuren nedan. Den "lösa" ändan drar du sedan genom skotpålen.

Avstånd till luckan
ca 2 cm.

1. Lossa sprinten
2. Tryck upp råtten
3. Sätt fast sprinten

DÄCKSLAYOUT

Montera all utrustning på rufftaket enligt ritningen nedan. Placering av skotskenor och brytblock framgår av ritningen i bygghandboken (moment 2).

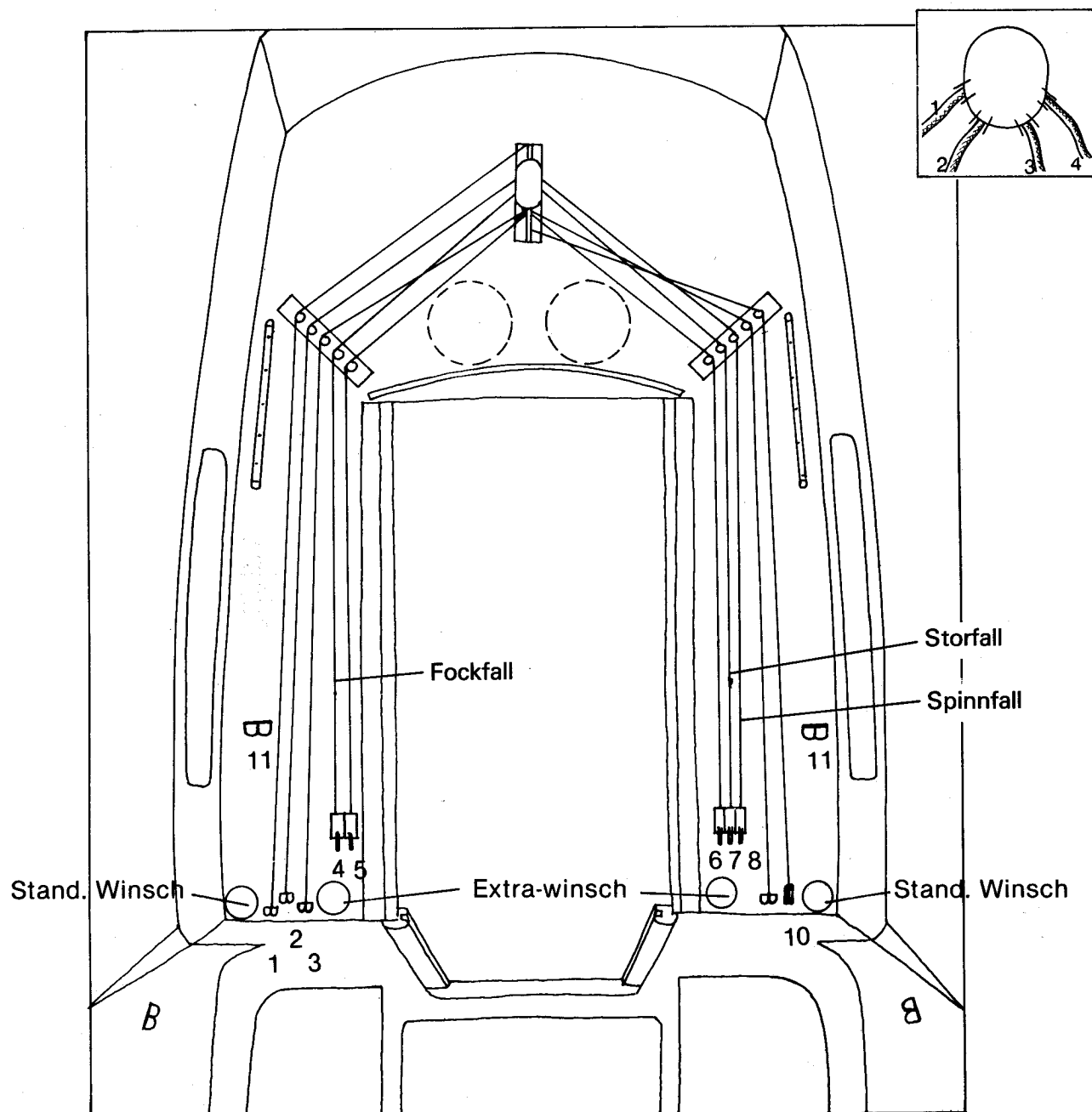
De två stora clamcleats som ingår i standardutrustningen byter du ut mot de två stora skotråttorna som ingår i trimsatsen. Metall-skotråttorna med bygel skall sitta på rufftaket. De två utan bygel skall du montera på sittbrunnssargen. Obs! Råttan skall "riktas" mot det hål i relingslisten som sitter strax för om den akterska mantågsstöttan.

När allt är monterat går du till väga på följande sätt:

Innan du reser masten skall du kontrollera att fallen kommit ut enligt skissen.

1. Lift — svart
2. Fockfall — röd
3. Storfall — vit
4. Spritfall — grön

Om det inte stämmer — lätta på mastfoten och skifta fallen. Tag två åt gången så att de ej flätas ihop. När masten är på plats drar du tamparna från masten genom brytblocken till respektive avlastare eller råtta. (Se skissen vilken trissa som skall användas).

1. Nedhalare -blå	7. Storfall -vit
2. Lift -svart	8. Spinnakerfall -grön
3. Cunningham -gul	9. Uthalare -svart
4. Fockfall -röd	10. Kicktalja (clamcleat)
5. Planrev -orange	11. Avlastare till fockskot (råttor)
6. Rev 1	

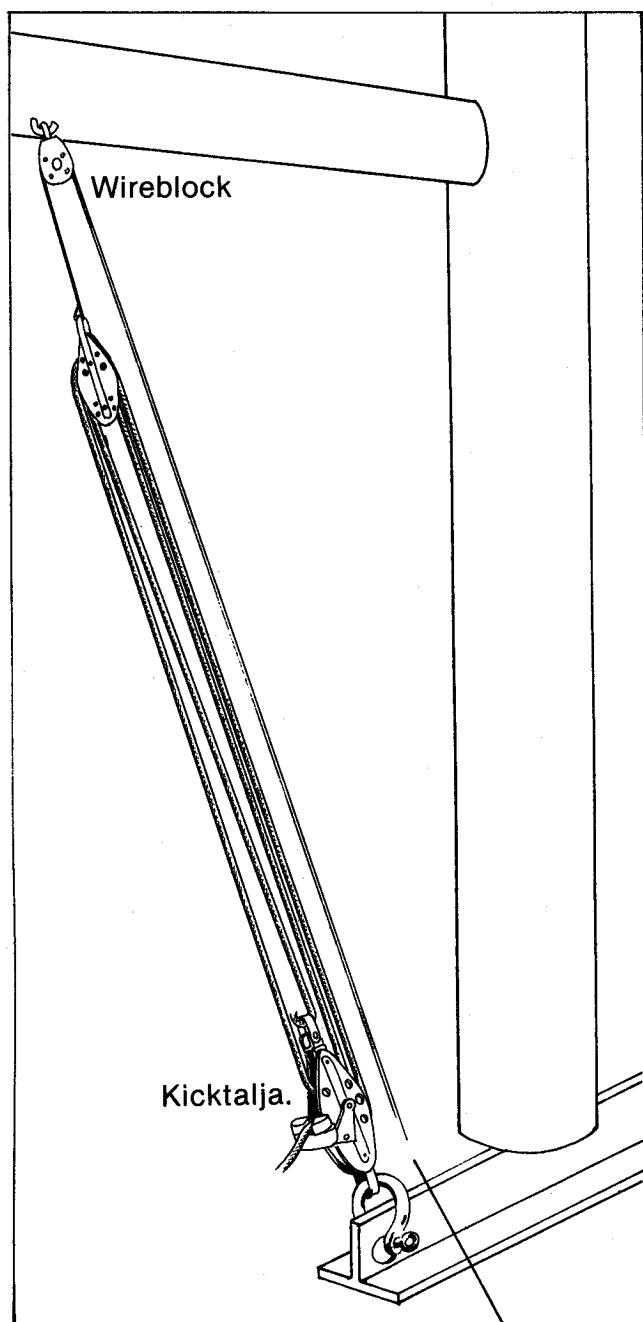
KICKTALJA

Koppla fast ena ändan av wiren i mastfoten med ett stort schakel. Koppla samtidigt fast den "stora" kicktaljan i samma schakel.

Med ett litet schakel kopplar du fast wireblocket (med wire) i bomen. I wirens lösa ände sätter du fast det mindre blocket.

Knopa fast tampen i kicktaljan och drag den "två varv". På så sätt har vi fördubblat utväxlingen från 1:4 till 1:8.

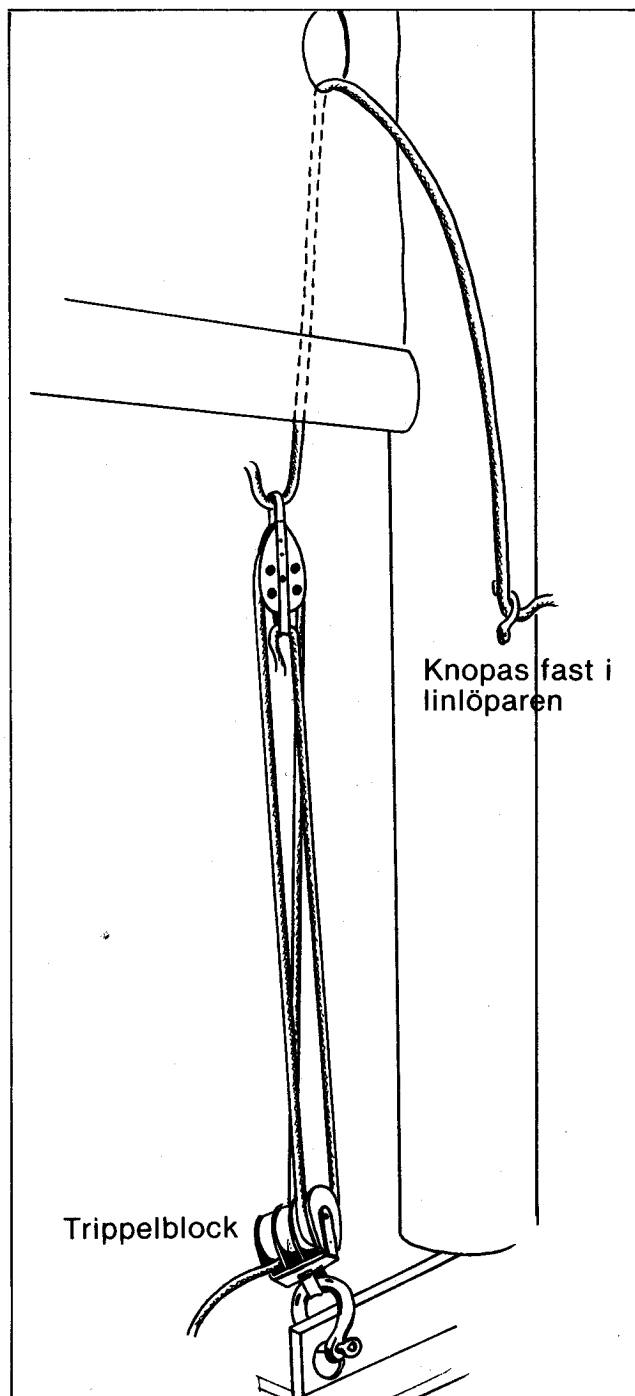
Tampen låses i kicktaljans skoträtta. Eventuellt får du justera rättans läge.

Fäst wiren i det stora schaklet.

CUNNINGHAM-JUSTERING

Koppla fast ett trippelblock på mastfotens babordsida (i samma schakel som kicken). Tag sedan en av de korta linorna som blev över vid skotvagnen och knopa fast den i det lilla enkelblocket. Obs! Knopa ej i hunsvotten. Tampens andra ända knopar du fast i linlöparen på masten. Knopa fast den gula tampen i enkelblockets hunsvott och drag den genom den trissa i trippelblocket som ligger längst till styrbord, upp genom enkelblocket och ner genom trippelblockets andra yttre trissa och sedan ner till brunn. Om du gjort rätt har du inte använt den mittersta trissan i trippelblocket. Den använder du till planrevet som via brytblocket dras ned till brunn.

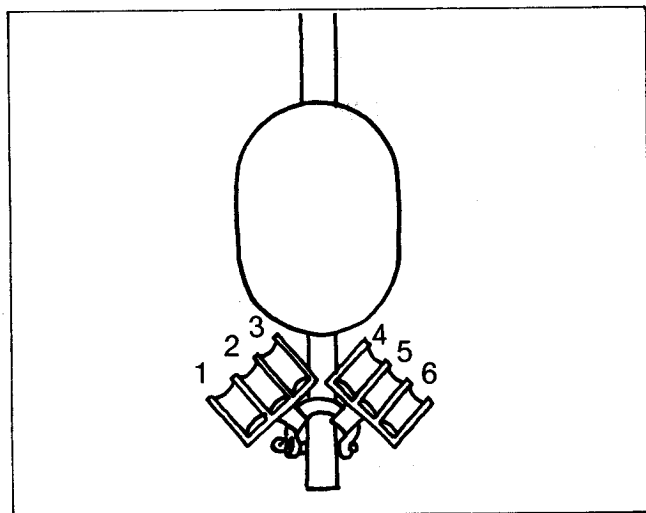
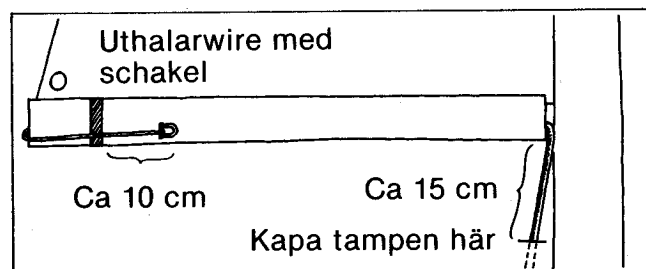

UTHALARE

Justering av uthalare går i princip till på samma sätt som Cunningham-justering. I det här fallet kopplar du fast ett trippelblock på mastfotens styrbordsida. Du skall också kapa den gröna uthalar-tampen. Det går till på följande sätt:

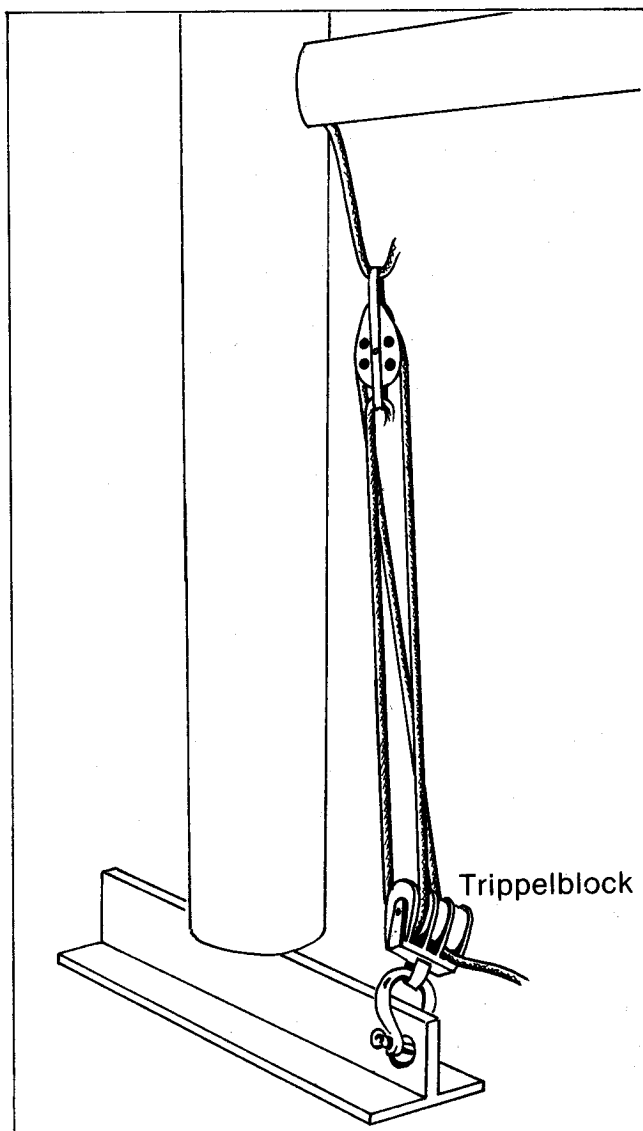
Tag schaket med uthalarwiren som kommer ut från bomens akterkant och drag den framåt på bomens utsida ca 10 cm för om bomens mätmarke. Sträck tampen vid bomfästet och kapa av den ca 15 cm ned från bomfästet.

Knopa fast tampen i ett enkelblock (ej i hunsvotten). Den svarta tampen som ingår i trimsatsen knopar du fast i enkelblockets hunsvott och drar den mellan trippelblocket och enkelblocket på samma sätt som vid Cunningham-justeringen. Du får således även på det här trippelblocket den mittersta trissan fri. Den trissan använder du till rev 1 (röd/vit-tamp). Vid masten fäster du revet i kroken.

Trippelblocken

1. Cunningham	4. Uthalare
2. Planrev	5. Rev 1
3. Cunningham	6. Uthalare

SKRUVLISTA

(ingår ej i trimsatsen)

Bult	Dim.	Antal
MCS	5 × 20	4 (+ bricka och mutter)
MCS	4 × 35	4 (+ bricka och mutter)
MFS	5 × 20	4 (+ bricka och mutter)

NAVIGATIONSPAKET.

LOGG.

Givaren monteras framför wc-skottet i båtens centrumlinje. Visarinstrumentet placeras lämpligast på babords ruffskott. (Detaljerade monteringsanvisningar ingår i satsen).

Plats för extra brytare finns på strömbrytarpanelen.

KOMPASS.

Placeras på ruffskottets styrbordssida (el-centralen är placerad på babordssidan). Plats för brytare till kompassbelysning finns på strömbrytarpanelen.

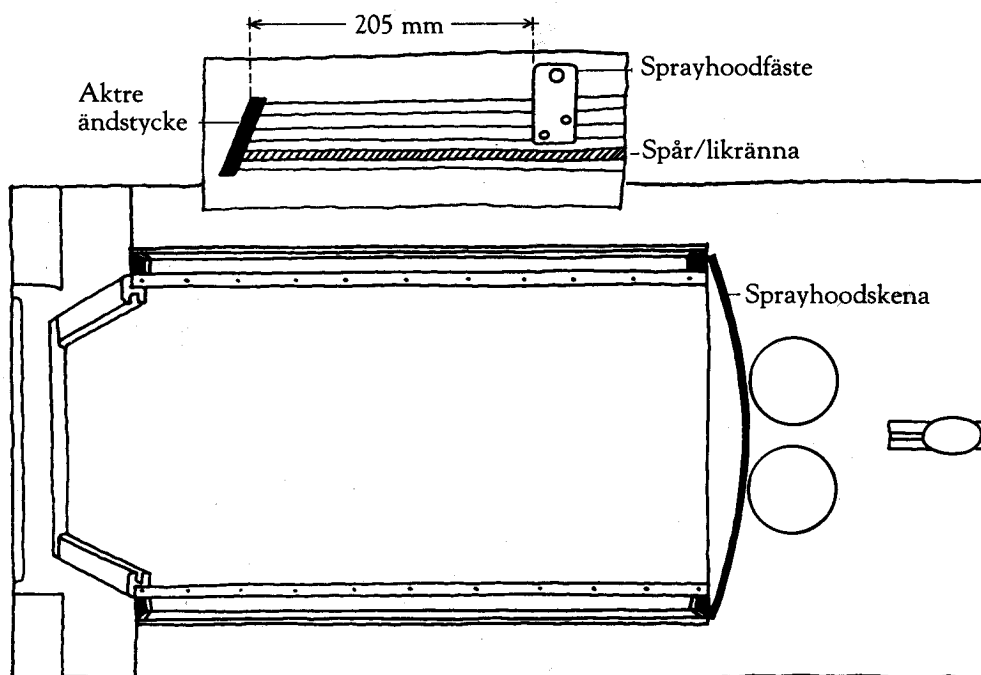
SPRAYHOOD.

Skruva fast sprayhoodskenan på däckets framför aluminiumgeidrarna så långt upp mot däcksbukten som möjligt. Tätt intill takventilerna. (Se även måttritning).

Skruva loss de förliga ändbeslagen på aluminiumgeidrarna och såga bort den del av ändbeslaget som täcker likrännan i geidern. Skruva därefter tillbaka ändbeslagen.

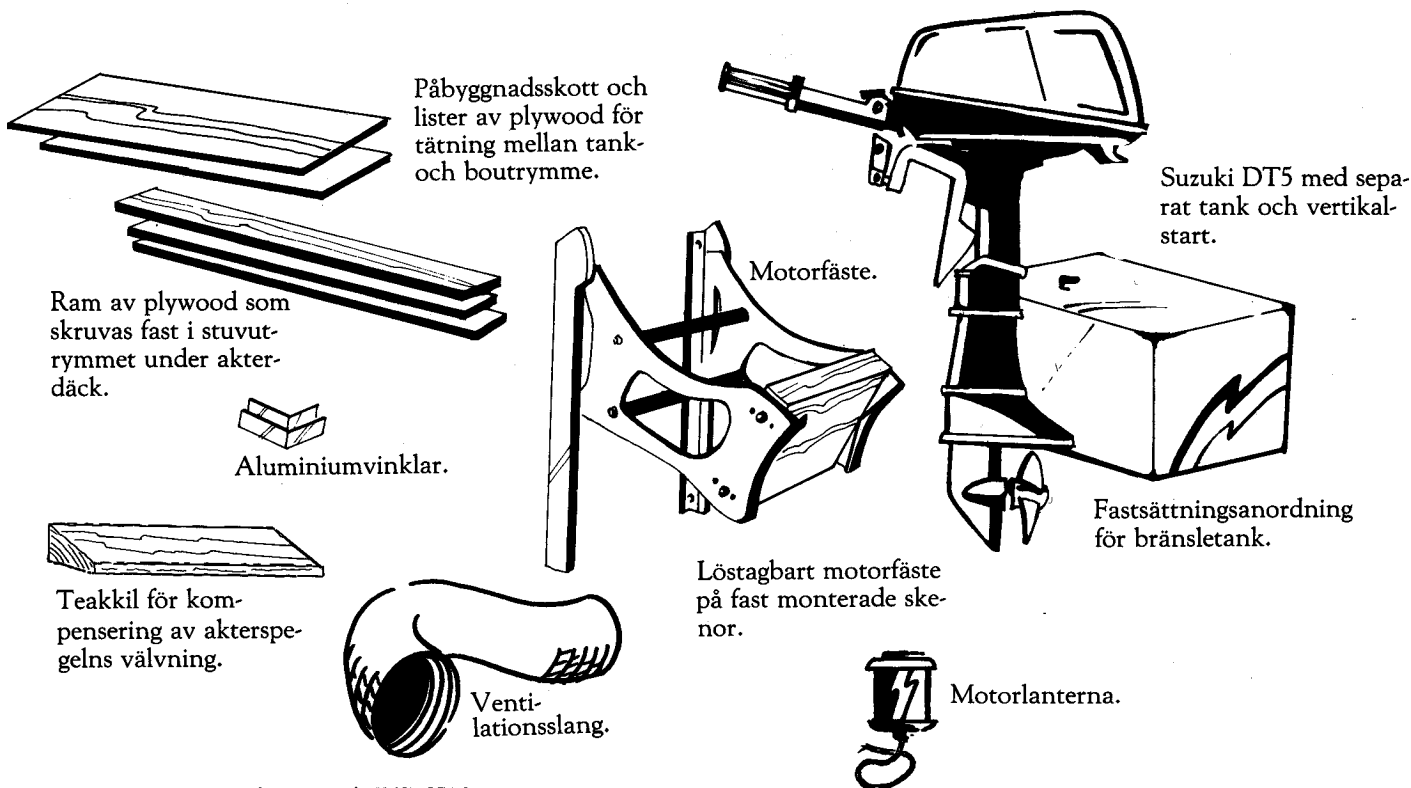
Montera de 2 sprayhoodfästena på aluminiumgeidrarna. (Se måttskiss). Nu är beslagsmonteringen klar och sprayhooden kan dras i "likrännorna". Börja med mitt-delen och sedan sidorna. Därefter trär du i bågarna i sprayhoodens tygfickor och båghållarna kan skruvas fast till sprayhoodfästena. (Båghållarna skall vändas mot varandra så att de båda bågarna kan fällas framåt utan att båghållarna tar i varandra).

Sprayhooden hålls uppspänd genom att fästa gummibandet runt tröskeln.

HAVSKAPELL.

Monteras på samma sätt som sprayhood utom sprayhoodfäste och bågar.

MOTORPAKET

Montera motorfästets skenor på akterspegeln med genomgående skruv (glöm ej brickor). Den inre skenans placering framgår av måttskiss, den yttre skenans läge fås med hjälp av motorfästet (se skiss 1). Under den yttre skenan ska en teakkil läggas för att kompensera akterspegels välvning.

Justera sedan vinkeln på motorfästets träplatta så att plattan kommer så vertikalt som möjligt. Haka på fästet och kontrollera att det glider lätt i skenor.

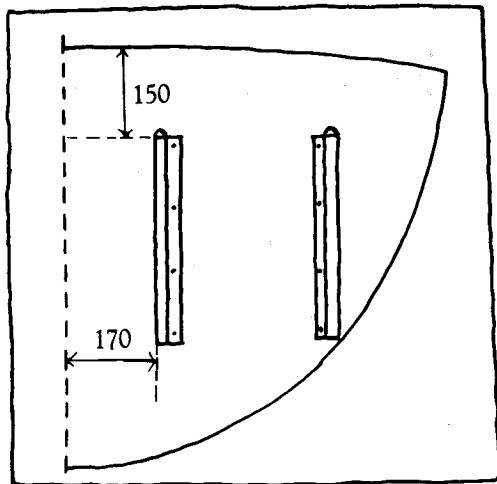
Bensintanken placeras mellan bordsförskruvningarna för självlänsarna i akterstuvutrymmet. För att säkra tankens läge, monteras en träram runt tanken. Bränsletanken säkras med en rem som monteras över tanken. Remmen fästes i de tvärgående ramdelarna för och akter om tanken (se skiss 2). Rem med fästplattor ingår i motorpaketet. Tanken monteras så långt akterut som möjligt mot det låga skottet. Träramen monteras till skotten med aluminiumvinklar och genomgående skruv. Framför tanken monteras en tvärgående ramdel för att hindra att tanken trycker mot länsplumslangen. Denna ramdel fästes också med aluminiumvinklar och genomgående skruv.

Bränsleslangen dras från motor till tank via luckan på akterdäck. För att inte slangen ska komma i kläm, görs en slits i akterkant på lucksargen där tätningslistan är skarvad. En motsvarande slits görs i luckans fläns, slitsarna gör med rundfil.

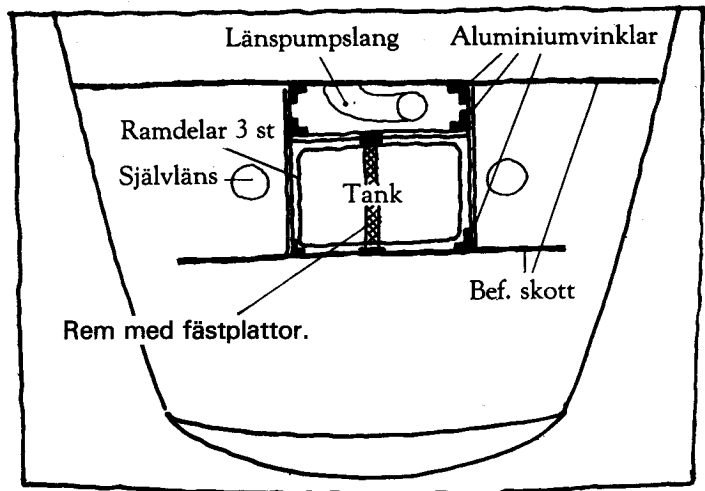
För att hindra bensinångor att tränga in i boutrymmet ska skottet mellan tankutrymme och salong tätas. Detta sker med påbyggnadsskivor av plywood som skruvas utanpå befintligt skott. Påbyggnadsbitarna monteras från stuvsidan, använd genomgående skruv (M5). Tätningen måste sedan kompletteras med fogmassa eller vävtape (se skiss 3). När denna tätning gjorts måste boeventilationen kompletteras.

En ventilations slang monteras på sb ventilationsgaller (på aktertoftens ryggstöd) med en slangklämma. Ett hål tas upp i sb stickkoj och slangen "skruvas" fast i hålet. Fäst upp slangen med klammer.

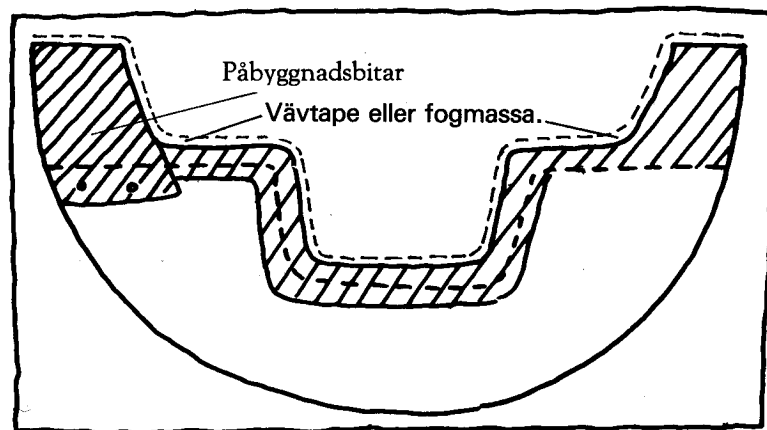
Till motorpaketet hör även en topplanterna. Dess fäste monteras på masten med popnit eller plåtskruv på högsta möjliga höjd som du når från däck. När lanternan ska användas (vid motorgång i mörker) sätts den på plats och kabeln pluggas in i strömbrytarpanelens eluttag.

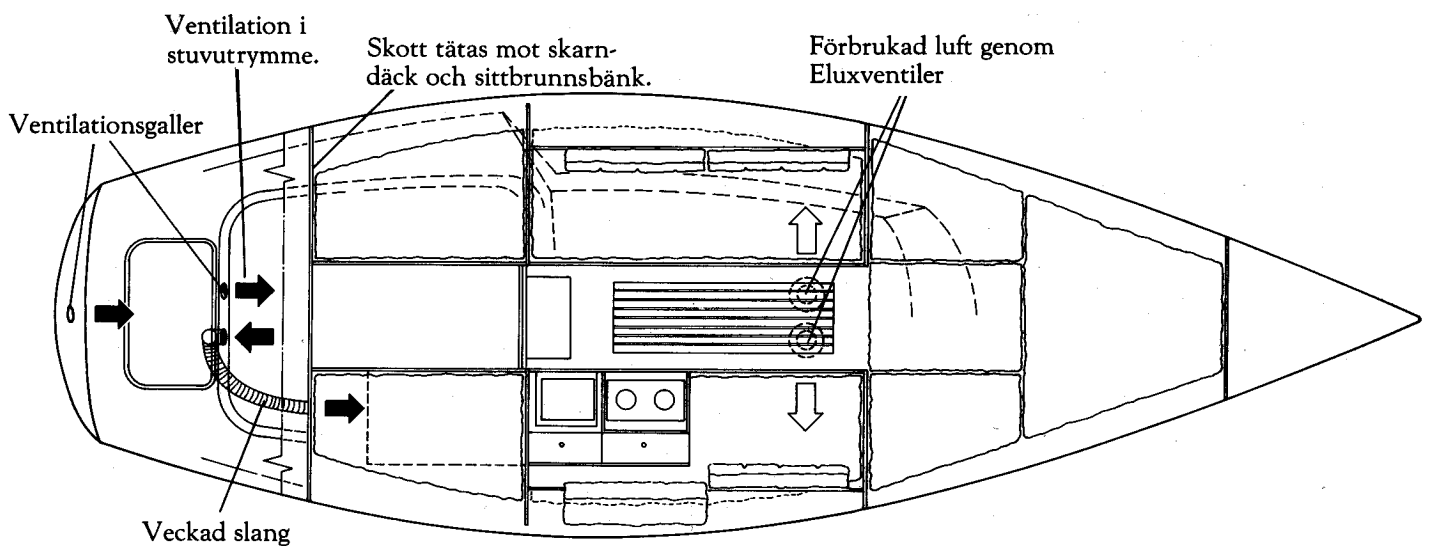
Skiss 1

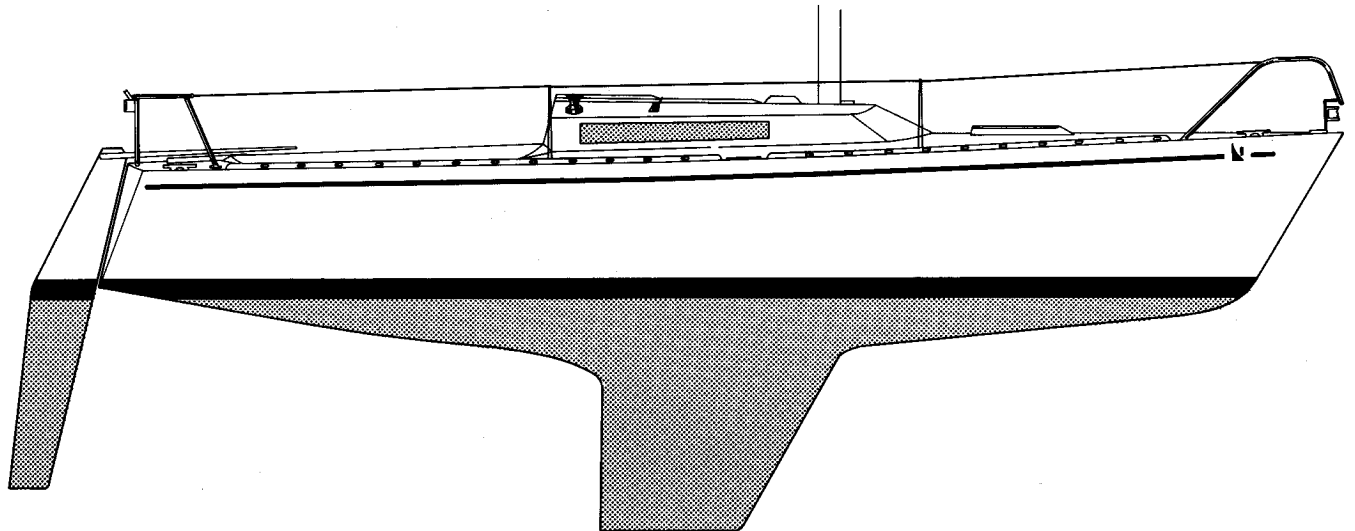
Skiss 2

Skiss 3

HANDBOK ALBIN EXPRESS

Tekniska data

Löa	7,77 m
Lvl	6,60 m
Bredd	2,49 m
Djupgående ca	1,45 m
Deplacement	1.800 kg
Kölvikt	800 kg
Storsegel	17,5 m
Fock 1	14,5 m
Fock 2 (revbar)	10,3 m
Spinnaker	45,0 m
Tyngdpunkt utan mast mätt från förstäven	4,25 m
Höjd ovan mark inkl. vagga utan mast	3,10 m
Totalhöjd mätt från Kvl med mast inkl. Windex	12,00 m

Skrov

Tillverkningen av glasfiberlaminatet (glasfiberarmerad plast) sker enligt den så kallade sprutmetoden — huggen glasfiber blandad med polyester — kompletterad till vissa delar med handupplagd, vävd rowing. Glasfiberhalten är cirka 30%. Skrovet är uppstyvat med ett basinrede av AP, fria ytor på skrovets insida är toppcoaterade och delvis klädda med skumfolie.

Däck

De horisontella ytorna, däck och rufftak, är i sandwichkonstruktion med divynycell (PVC-cellplast) som distansmaterial. Fönstren är av acrylglas. Skrov och däck är hop-

fogade med rostfria bultar genom relingslist — däck — skrovfläns och mellanliggande elastisk packning.

Roder

Rodret är utanpåliggande och upphängt i smörjfria lager på akterspegeln.

Rundhult

Mast och bom är tillverkade i eloxerad aluminium. Masten har plats för 6 invändiga fall. Bommen är utrustad med anordning för snabbrev och invändig bomuthalare.

Stående rigg

$\frac{7}{8}$ -rigg av rostfri, syrafast 19-trådig wire. Förstag, topp- och undervant 5 mm diam. Häckstag 4 mm diam. Rostfria, syrafasta vantskruvar.

Löpande rigg

Tillverkad i 133-trådig rostfri wire med dubbelflätade haländar och skot i terylene.

Beslag och vinschar

Tillverkade i aluminium och rostfritt stål.

Övrigt

Vattenflaska av plast som rymmer cirka 12 liter. Batteri 60 Ah. Konstruktör: Peter Norlin.

Första sjösättningen

Albin Express levereras i en transportvagn (extra utrustning). Före sjösättningen rekommenderar vi att botten behandlas med en bevåxningsskyddande färg. OBS! Följ noga anvisningarna för respektive färgfabrikat.

Kölen är rostskyddsbehandlad från fabriken, ytbehandlas med bevåxningsskyddande färg före sjösättningen.

Vattenlinjen är utmärkt på skrovet med ritsar. Maskera med tejp, slipa av lätt och tvätta med thinner eller acetone. Måla med hårlack (Interlux 708, signalröd).

Dekorlinjen tejpas enligt måttskiss, sid. 21, var noga med rengöringen före monteringen.

All teak på däck — luckor, gejdor med mera — ska oljas med teakolja. Gör om behandlingen någon gång under säsongen.

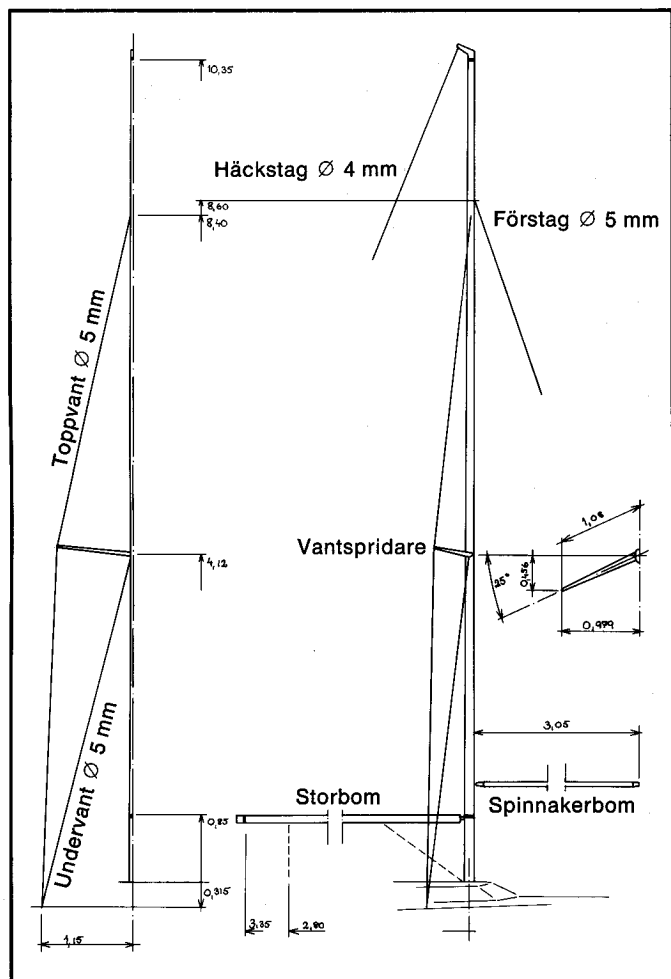
När kran används vid sjösättning går det lämpligen till på följande sätt:

1. Orientera er i förväg om båtens förtöjningsplats efter sjösättningen och kontrollera att tampar, fändrar och ankare är på plats och klara att använda.

2. Placera lyftstropparna för och akter om kölen. Se till att eventuell loggivarer ej skadas. När stropparna sträckts ska deras läge justeras så att de inte ligger över några skarpa kanter. Kontrollera att stropparna är rena och felfria samt att de har tillräcklig styrka.
3. Fäst fändrar på lämplig sida och långa förtöjningsändar i för och akter. Med dessa kontrolleras båtens läge under lyftet och sjösättningen.
4. Sjösa båten.
5. Innan lyftstropparna lossas, lyft på durkar och kontrollera att båten inte tar in vatten.
6. Koppla loss lyftstropparna på båtens ena sida och låt kranen lyfta upp dem.

Om riggning ej ska ske på samma ställe som sjösättningen lastas masten över rufftak och stävräcke och surras ordentligt.

Riggning

1. Lägg masten på två stadiga bockar eller liknande. Tag bort plastomslag och tape, eventuella rester av tape tvättas enklast bort med thinner eller liknande.
2. Montera förstaget i fästet under de övre skivgatten.
3. Undervanten monteras i respektive fäste under vantspridarna.
4. Häckstaget monteras till länken i masttoppens akterkant. Hanfot och häckstagssträckare kopplas till häckstaget. (Häckstagssträckaren = två dubbelblock med röd tamp).
5. Toppvanten monteras i respektive fästen.
6. Montera vantspridarna, sätt i bulten uppifrån och tejpa runt infästningen.
7. Montera toppvanten till spridarnockarna genom att lossa beslagets yttre ände. Sträck vant och stag och kontrollera att de inte är snodda med varandra.
8. Tejpa spridarnockarna eller använd spridarnockskydd.
9. Skruva in vantskruvarnas låsskruvar, skruva ut vantskruvarna fullt och montera dem till vant och stag med högergången nedåt.
10. Skruva fast ev. Windex eller annan extra utrustning i toppbeslaget.
11. Kontrollera att genomgående bultar, riggbultar och block är säkrade. Där segel eller fall kan nötas användes tejp som skydd.
12. Kontrollera att mastfotsbulten är demonterad från mastfoten och ligger löst bredvid.
13. Knopa en lina runt masten under vantspridarna och under all stående och löpande rigg utom under-

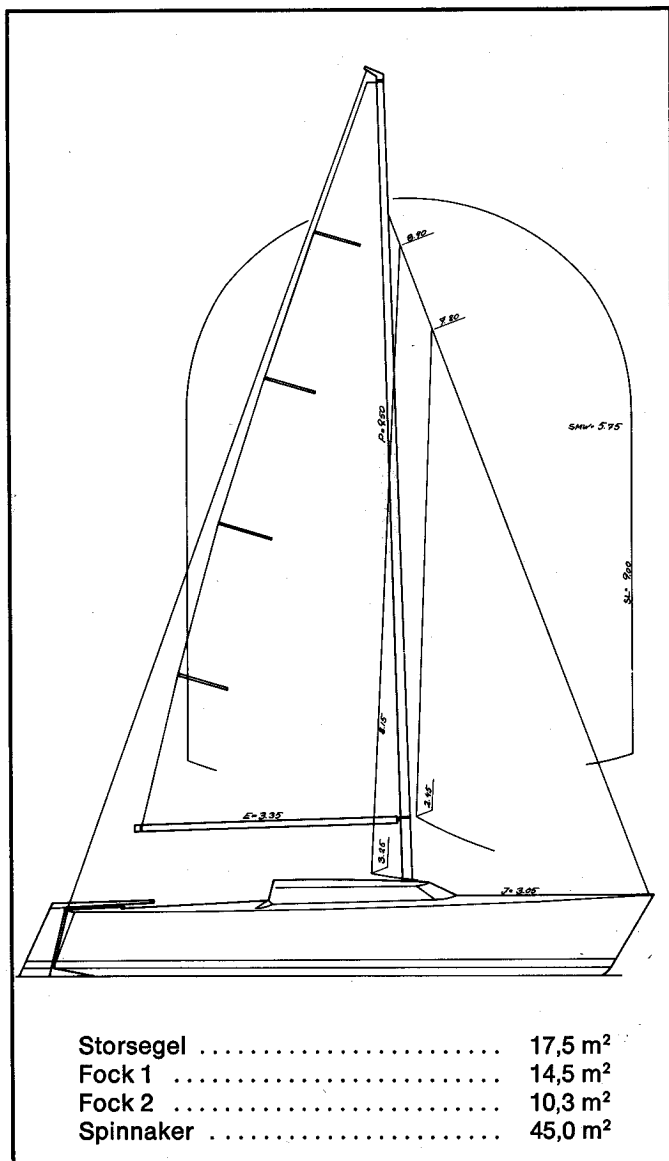

vanten. Gör en rymlig ögla för krankroken och låt en ända hänga så att krok och ögla kan dras ned när masten är rest.

14. Koppla krankroken och säkra den med en tamp, lyft masten så att fotändan kommer över mastfoten. Sänk försiktigt ned masten till mastfoten och sätt i bulten.
15. Sätt an vant och stag så pass mycket att masten inte kan bända i mastfoten. Koppla därefter bort krankroken och förhåla båten något så att masttoppen inte skadas mot mastkranen.
16. Justera in masten långskeppsled med hjälp av för- och häckstag så att den står lodrätt. Häckstaget sträcks något så att förstaget rätas ut. Övriga vant skall ej vara ansatta.

17. Justera in masten i tvärskeppsled genom att sätta an toppvanten. Att masten står lodrätt kan man lätt kontrollera med hjälp av storfallet. Drag detta till röstjärnet på ena sidan och lägg fast, för därefter över storfallet till den andra sidan så ser man om masten lutar åt något håll. Justera toppvanten och sätt an dessa löst.
18. Sätt an undervanten så att masten blir rak, detta kontrollerar man genom att sikta uppåt i likrännan. Masten är nu korrekt inställd i förhållande till båten.
19. Sätt nu an toppvanten tills masten i höjd med spridarna krummar något frammåt, skruva alltid lika många varv på vantskruvarna så att inte grundinställningen förändras.
20. Sätt an undervanten tills masten åter intar rakt läge, det är undervanten som avgör hur mycket masten böjer sig mellan förstagsinfästningen och däck.

Segelsättning

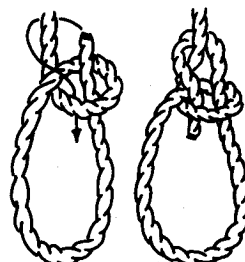

Som framgår av segelritningen är segelplanet på Albin Express av 7/8-typ. Focken går ej i topp utan segelplanet är fördelat på ett relativt stort storsegel och en mindre fock, vilket gör att båten blir lättaré och bekvämare att segla. I hamnar och trånga vatten manövrerar båten utmärkt enbart på storseglet.

Den relativt höga riggen ger lagom stor segelyta så att man med storseglet och fock 1 seglar snabbt och bekvämt i vindstyrkor upp till 6 m/sek. Vid högre vindstyrkor bör man skifta till fock 2 och reva storseglet.

För in storseglets bomlik i bommens ränna, sätt fast hals-hornet i bommens framkant och skothornet på bomut-halaren och sträck ut seglet på bommen. Sätt därefter i lattorna, för in toppskäddan och en bit av mastliket i mast-rännan och koppla fallet.

Fockens halshorn hakas fast akter om förstaget och seglets förlik på förstaget. Fäst fockskotet i skothornet med en pålstek. Använd ej skothake då den kan skada masten

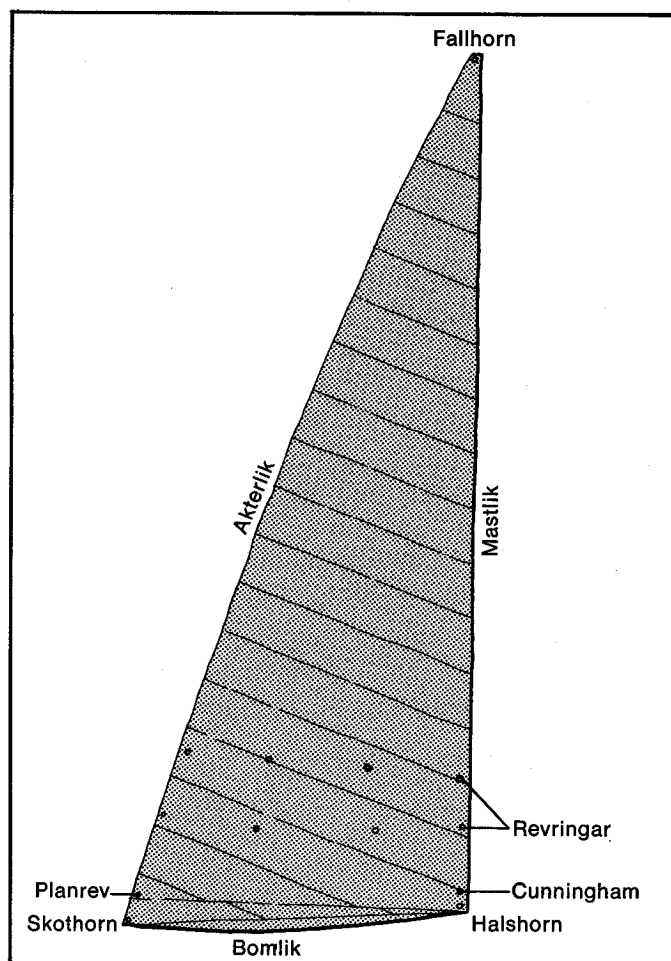

då seglet fladdrar. För skotet genom respektive skotblock och gör stoppknopar i varje ända. Fäst fockfallet i fallhornet men kontrollera först att fallet löper fritt från mastblocket och ner. Lossa skot och vänd upp båten mot vinden och hissa seglen.

OBS! Innan ni skaffar utrustning för trimning av segel och båt, läs igenom klassreglerna så att ni inte bryter mot någon av dessa. Vi rekommenderar att skaffa det speciella "kappseglingspaket" som Albin Marin tagit fram för Express. Se skiss på sidan 33.

Nedanstående trimningstips är generella, för ytterligare tips finns det böcker och broschyrer på bibliotek och hos segelmakare.

Segeltrimning

Storseglet

Börja med att hissa seglet i lätt vind, sträck mast- och bomliket precis så hårt att rynkorna försvinner. Seglets buk ska nu ligga något framför mitten på seglet för att få den rätta samverkan mellan fock och storsegel, den så kallade spalteffekten. När vinden ökar tenderar buken att vandra akteröver, man måste då öka spänningen i mast- och bomlik för att få fram buken till dess rätta läge. Mastlikets spänning regleras antingen med fallet eller genom att dra ner cunningham.

För att plana ut den överskottsbuk man får vid mastliket när man sträcker cunningham regleras häckstaget. Toppen faller då ut och släpper vinden bättre, på slör och läns släpper du efter på häckstaget. En generell regel är att ju hårdare det blåser desto mer sträcker du häckstaget.

OBS! Kontrollera hela tiden masttoppen när du använder häckstagssträckaren, det är åtta gångers kraftvinst i sträckaren.

Storseglets nedre hälft har rejält med buk för att få maximalt driv på halvwind och slör. På kryss kan denna buk ge upphov till backvind då spalten blir för smal mellan fock och stor. För att avhjälpa detta har du god hjälp av planingsrevet. När planingsrevet är draget i botten är seglet maximalt plant för kryss i hård vind.

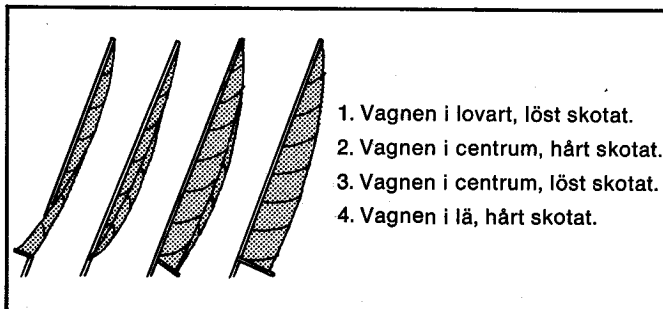
Skotningen av storen kan fintrimmas med skotvagnen, i lätt vind löst skotat och vagnen i centrum på skenan. Om storen slår in vid mastliket är det inte fel att ha skotvagnen något i lovart, se dock till att inte bommen kommer upp mer än 5° i lovart. Då vinden ökar måste seglet skotas hårdare och skotvagnen släppas ner i lå. Om båten känns lovgirig i vindbyar har du skotvagnen för mycket mot centrum, släpp ner den i lå och trycket på rodet släpper.

Revning av storsegel

Revning av storseglet går till på följande sätt:

1. Släck på storskotet, tag hem på revlinan så att revhålet i seglets akterkant kommer dikt bomnocken.
2. Släck på storfallet, tag hem på revlinan så att revhålet vid mastliket kommer dikt bommen.
3. Sträck upp storfallet och skota hem seglet.

Träna detta några gånger i lugnt väder så du är bättre förberedd om det blåser upp hastigt.

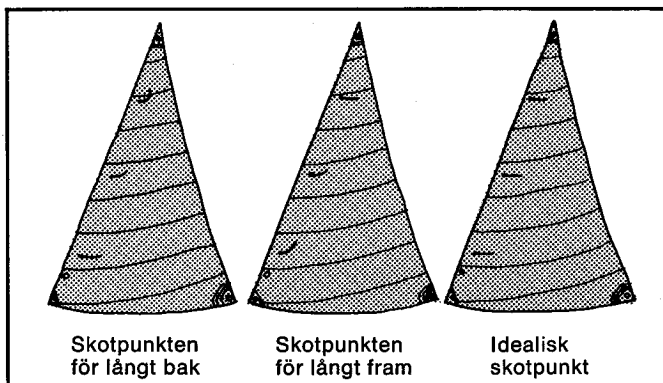
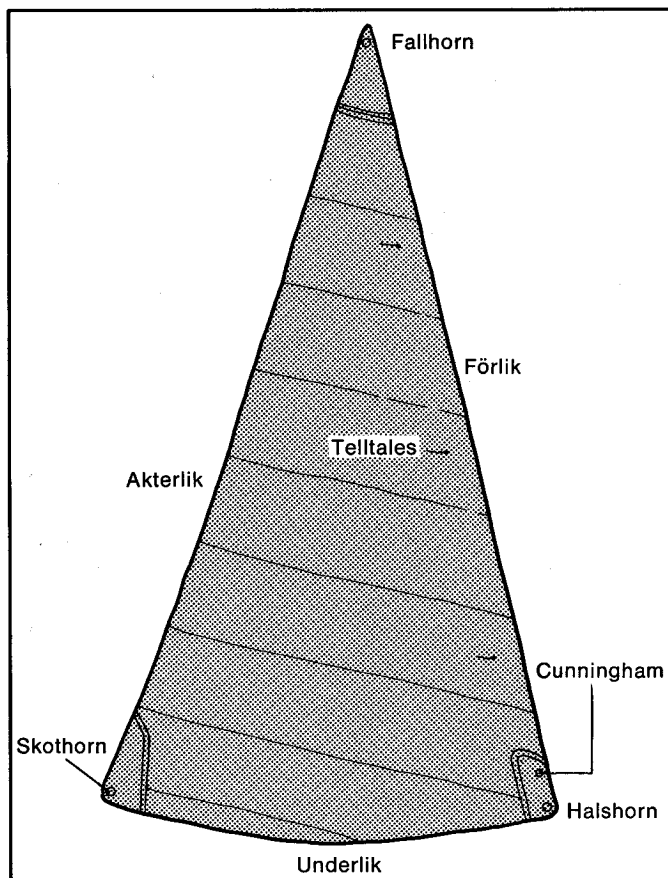
Focken

Förliket ska vara löst sträckt i lätt vind och på undanvind. När vinden ökar på kryss sträcker man förliket så att buken kommer längre föröver och ger seglet rätt form, det finns tre sätt att förändra fockens form: 1. Förlikets spänning. 2. Förstagets spänning. 3. Skotpunktens placering.

När man sträcker förliket, antingen med hjälp av fallet eller cunningham, händer tre saker. Buken vandrar för över, akterliket spänns och skothornet höjs. Det medför att man måste flytta skotpunkten något akteröver för att kompensera det höjda skothornet. Omvänt ska skotpunkten flyttas föröver när man släpper på fall eller cunningham.

Skotpunktens placering är viktiga för att seglet ska vara effektivt, god hjälp har man av så kallade "telldales", trådar som är placerade på seglet där man vill veta hur luften betar sig. När man söker rätt skotpunkt ska man titta på lovartsidans telldales, om de fladdrar först i toppen ska skotpunkten föröver. Om de nedre fladdrar först ska skotpunkten flyttas akteröver, idealet är att alla lovartsidans telldales ska lyfta samtidigt vid lovning högre än vad seglet är skotat för.

Skotningen reglerar samspelet mellan storsegel och fock, i lättare vindar är det viktigt att man inte skotar för hårt. Försök att hålla fock och storsegel så parallella som möjligt.

Skiftning av fock

1. Nya fockens halshorn kopplas till bygeln, plats för två hakar finns.
2. Gamla fockens nedre pistolhake lossas.
3. Nya focken hakas på förstaget, seglet läggs på däck i lovert.
4. Nya skot kopplas till det nya seglet, det krävs alltså dubbla skot och skotblock.
5. Gamla seglet bärgas och hakas loss.
6. Fallet skiftas till det nya seglet, även skot om ej dubbla skot finns.
7. Nya seglet hissas och skotas.
8. Gamla seglets halshorn lossas från öglan och seglet stuvas.

Segling med spinnaker

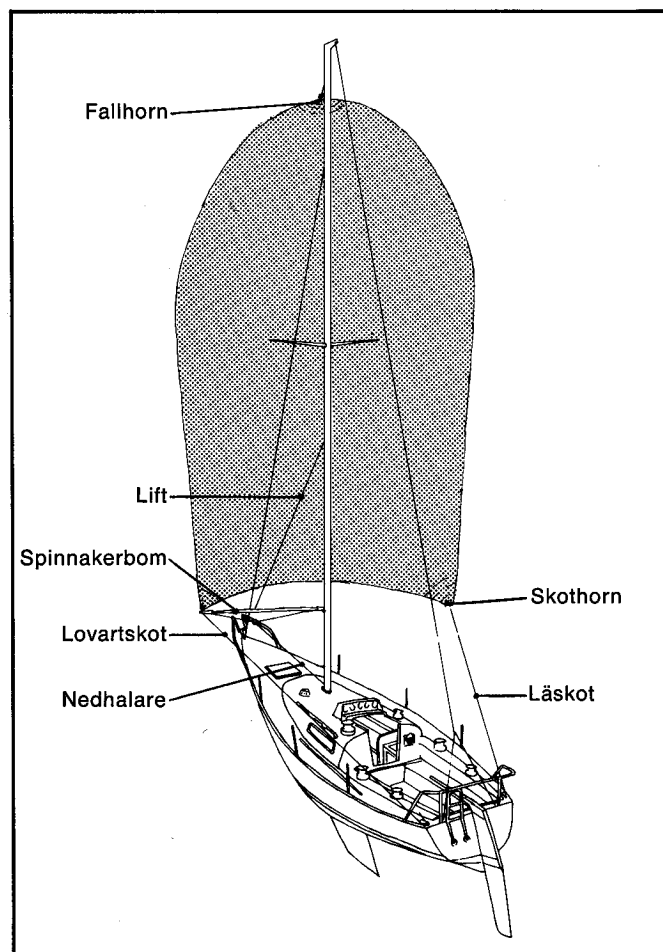
Spinnaker används när man har vinden akter om tvärs. Seglets form bestäms av läskotet samt spinnakerbommens vinkel mot vinden.

Sättning

1. Haka fast spinnakerbommen i bygeln på mastens framsida och lägg bommen i lovert om förstaget.
2. Koppla lift och nedhalare och hissa upp bommen så att den står vinkelrätt mot masten och vilar mot förstaget.
3. Placera säcken med spinnakern i pulpiten för om förstaget och knyt fast den.
4. Drag loverts skot genom spinnakerbommens ögla och koppla till ena skothornet, läskotet kopplas till det andra skothornet. Se noga till att skoten går **utanför** mantåg och stag.
5. Koppla fallet till fallhornet, seglet skotas i både lä och lovert samtidigt som det hissas. Lägg alltid fallet ett par varv runt en vinsch. Börja med att justera in lovertskotet, det vill säga det som reglerar spinnakerbommens vinkel mot vinden, därefter justeras läskotet.

Trimning av spinnaker

1. Styr så att vinden alltid kommer in något från lovert.
2. Bommen ska vara vinkelrätt mot masten.
3. Skota hem i lovert så bommen kommer vinkelrätt mot vinden, justera bommen så skothornen förs lika högt.
4. Släck på läskotet tills spinnakerns lovertlik börjar slå in, skota därefter något så att seglet fyller. Spinnakern

är effektivast när det skotas så nära inslagsgränsen som möjligt. Om spinnakern ska utnyttjas effektivt ska någon hela tiden passa läskotet.

5. När man seglar på slören, det vill säga när vinden kommer in från sidan, kan man sänka bommen något så att buken går framåt i seglet. Det ökar släppet i seglet och minskar krängningen, om båten känns lovrig släcker du på storskotet.

Gipning med spinnaker

1. Fall av så att vinden nästan kommer in rakt akterifrån.
2. Lossa spinnakerbommen från masten och koppla den frigjorda änden i läskotet.
3. Lossa bommen från lovarts skot och koppla den på mastbygeln, därefter gippas storseglet.
4. Under gippen måste spinnakerskoten hela tiden passas så att man snabbt kan trimma in seglet på den nya bogen.

Bärgning av spinnaker

1. Fall av så att vinden kommer in nästan rakt akterifrån.
2. Släck lovartskotet så att spinnakerbommen kommer i båtens längdriktning och vilar mot förstaget. Nu är spinnakern bakom storseglet och fyller inte.
3. Släpp lovartskotet och låt det löpa ut, greppa läskotet från sittbrunn och fira långsamt i fallet och bärga sedan spinnakern under storbommen. I lätt väder kan man istället för att lossa lovartskotet kroka loss seglet från skotet vid spinnakerbomsnocken.

Packning av spinnaker

1. Fäst toppen på spinnakern t.ex. i rufftaket.
2. Följ och samla ihop liken ner till skothornen och släpp överskottsduken.
3. Fäst skothornen på var sida om toppen.
4. Lägg ner överskottsduken i säcken och knyt till. Skothornen viks åt var sitt håll med toppen i mitten utanför säcken.

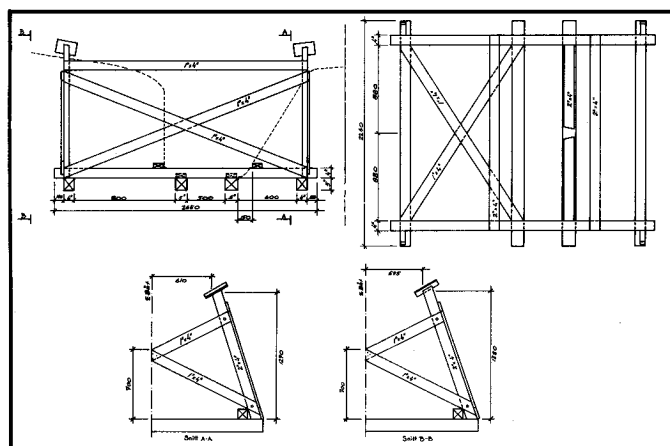
Segelvård

Vissa delar av ett segel utsätts mer för nötning än andra, fallhorn, skothorn, lattfickor, liken, där storen ligger an mot vanten och de delar av focken som nöter mot vantens. Speciellt sömmarna är känsliga för nötning, man bör regelbundet kontrollera seglen och reparera dem innan skadan förvärrats. Provisoriskt kan man laga en reva eller nötning med tejp, men man ska framförallt ta reda på hur skadan uppstått och försöka förebygga den. Det kan ske genom förbättrat skydd kring vant och vantspridare eller att man förstärker seglet på utsatta ställen.

Att låta segel hänga på tork i riggen ska man absolut undvika. Det nöter på seglet samt förstör dess form. Blöta segel ska torkas utbredda på däck eller annat lämpligt ställe.

Rynkor och veck minskar seglens effektivitet, man får inte stoppa ner dem hur som helst i en säck. Helst ska seglen vikas parallellt med underliket, försiktigt rullas ihop och stuvats i en rymlig säck. Naturligtvis måste seglen vara torra innan de stuvats. Seglen åldras fortare i solsken än i skugga, skydda dem därför med ett kapell eller stuva dem nere i båten.

Vinteruppläggning

1. Palla upp båten stadigt, se skiss över vagga.
2. Rengör skrov och däck utvändigt.
3. Gör ren botten innan den torkat.
4. Töm vattenflaskan och pumpa ur kvarvarande vatten i slang och pentrympen.
5. Tag ur batteriet och förvara det under laddning.
6. Tag ur eventuell toalett, kök, instrument, klockor med mera, även de fast monterade.
7. Rengör båten invändigt och öppna dragspringor i kvarvarande lådor, luckor och durk.
8. Spraya elsystemet och de rörliga delarna med fukt- och korrosionshindrande olja.
9. Täck båten och ordna med luftväxling under täckningen, ha aldrig tättslutande plastfolietäckning i direkt beröring med skrovsidorna.
10. Se över stående- och löpande rigg.
11. Tvätta av mast och bom med sötvatten, palla upp så att de ligger raka och förvara dem torrt.
12. Vädra seglen ordentligt efter förvaringen i båten. Vik dem och förvara dem torrt. Kontrollera om något segel behöver repareras eller justeras, lämna det i så fall till segelmakaren tidigt på hösten.
13. Gå igenom allt tågvirke och kontrollera eventuell slitage, vintern är en utmärkt tid för sjömansarbete.

Vårutrustning

1. Tvätta av skrov och däck med vanligt syntetiskt rengöringsmedel. Hårt smutsade ytor kan rengöras med avfettningsmedel. Smårepor och matta fläckar rubbas bort med t.ex. Autosol.
2. Plastytorna vaxas och poleras vilket skyddar ytskiktet från nedsmutsning. Detta bör göras minst två gånger om året.
3. Tvätta båten invändigt och bättra eventuella skador på tränredet med en två-komponents halvmatt lack.
4. Gör ren vattentanken, fyll i vatten blandat med lite ättika. Pumpa ut det igen så att slangen blir genomspolad.
5. Kontrollera att avstängningsventilerna på bordsgenomföringarna fungerar samt att alla slangklämmor är åtdragna och i god kondition. Tänk på att båtförsäkringen inte gäller om båten ligger obebakad och sjunker på grund av läckage i slang eller slanganslutning på bordsgenomföringar.
6. Vaxa och polera pulpits och övriga beslag.
7. Måla botten.
8. Tvätta mast, bom och stag efter vinterförvaringen så att seglen inte smutsas ner. Behandla alla eloxerade ytor med paraffinolja eller vanligt bilvax.

Skador i gelcoat och laminat

Om en lättare skada har uppstått i gelcoat eller laminatets ytskikt kan man reparera detta själv. Börja med att förbehandla skadan med ett lämpligt slippapper t.ex. nr 100. Avlägsna slipdammet noga och kontrollera att skadan är fri från fukt.

För tillblandning och applicering av gelcoatspackel använder du en masonitbit eller annan plan skiva för omsorgsfull inblandning av härdarpastan. Det färdiga spacklet, som har en torktid på 15–20 minuter i 18°C, läggs på med spackeln. Den spacklade ytan bör vara något högre än den omgivande för att erhålla tillräcklig krymp- och slipmån. Det kan man lätt åstadkomma med att lägga maskeringstape runt skadan.

För att slutbehandla skadan slipar du ner överskottet av det härdade spacklet. Alternativt kan man, då spacklet är på väg att härda och har fått en gummiliknande konsistens, använda ett skarpt stämjärn och skära bort överflödet.

Fortsätt sedan med våtslippapper nr 600. För bästa finish kan man avsluta med våtslippapper nr 1200. Var försiktig så inte det omgivande gelcoat-skiktet slipas igenom, använd slipklots. Rubba sedan lagningen och vaxa därefter.

Är lufttemperaturen lägre än 15°C, använd då en värmelampa för uttorkning och påskyndning av härdningen.

Säkerhetsutrustning

Som lämplig utrustning rekommenderar vi följande:

- En (helst två) eldsläckare av godkänd typ (min. 2 kg. SIS-märkt).
- Flytvästar för varje person ombord.
- Säkerhetssele, skall användas vid arbete på däck i hårt väder.
- Livboj och Hansalina med självtändande ljus.
- Mistlur.

- Radarreflektor.
- Nödsignaler, två fallskärmsljus och två handbloss.
- Förbandslåda.
- PR-radio.

För havskappsegling är givetvis kraven på utrustning mer omfattande. Vill du komplettera din säkerhets- och nödutrustning kan du studera nedanstående skandinaviska bestämmelser som för närvarande gäller.

Säkerhetsbestämmelser SORC kategori 3

Konstruktion

- Skrovgenomföringar under vattenlinjen ska vara försedda med avstängningsventil.
- Minst sex koniska träpluggar av varierande storlek ska medföras.

Inredning

- Toalett eller toalettpyts.
- Spis som kan användas säkert i sjögång.
- Vattentank plus ytterligare en behållare.

Allmän utrustning

- 2 kemiska brandsläckare.
- Handlänspump som kan användas med alla luckor stängda.
- 2 ankare med linor.
- 2 vattentäta handlampor med reservbatterier och reservlampor.
- Förbandslåda med handbok.
- Mistlur.
- Radarreflektor.

Navigationsutrustning

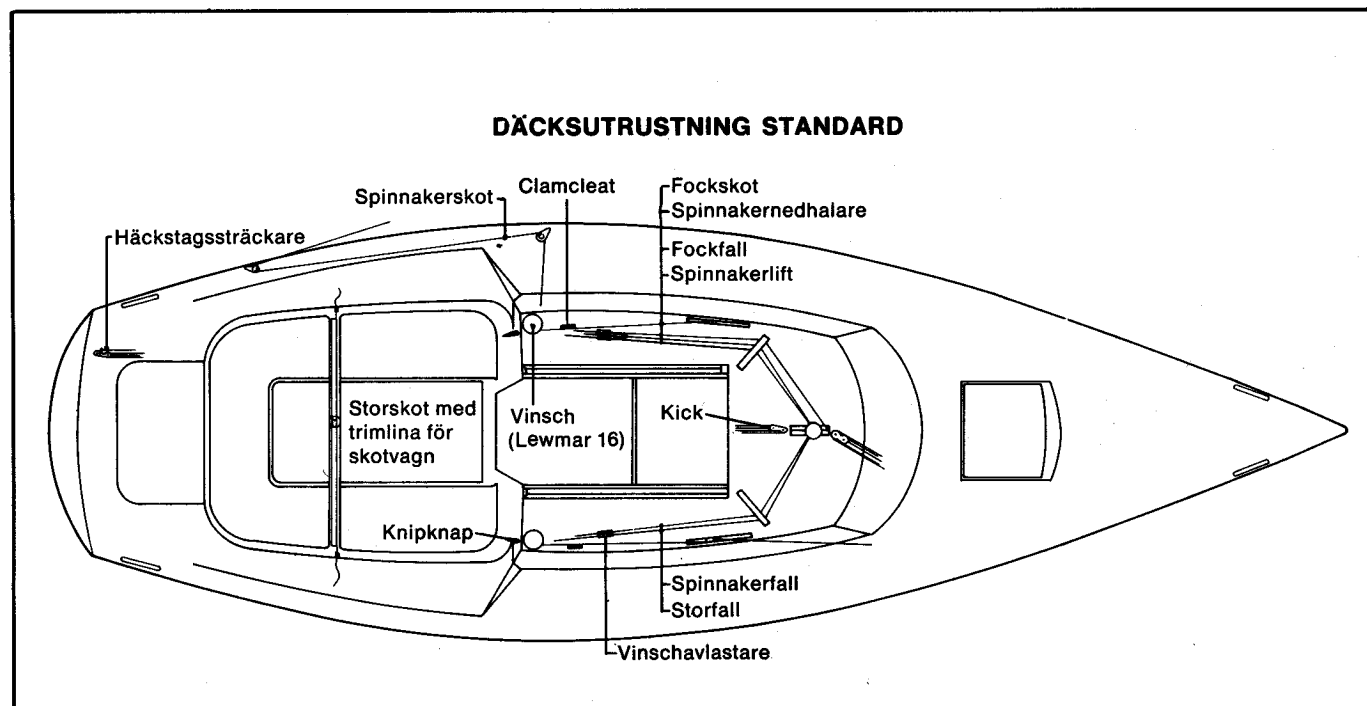
- Fast installerad och devierad kompass.
- Reservkompass.
- Sjökort och utrustning för bestickföring.
- Lodlina eller ekolod.
- Lanternor.

Nödutrustning

- Stormfock och revningsanordning för storsegel.
- Verktyg och reservdelar inklusive bågfil.
- Radio för väderleksrapporter.
- PR-radio (5 W) alternativt VHF.

Säkerhetsutrustning

- Flytvästar för alla ombord plus visselpipa på varje väst.
- Säkerhetsseklar för alla ombord.
- Räddningsflotte med högst två år gammalt inspektionsintyg.
- Livboj av hästskotyp med drivankare, ljus och visselpipa.
- 4 röda fallskärmsljus, 4 röda handbloss, 2 orange dagljussignaler samt 4 vita handbloss (ej Baltic Race).
- 15 meter flytande kastlina.

NYA ALBIN MARIN

Nybrokajen 4
(bakom Nationalmuseum)
111 48 STOCKHOLM
Tel. 08-23 19 05

Hällefjordregatan 16
Box 47
421 21 VÄSTRA FRÖLUNDA
Tel. 031-29 91 10

Södra Fiskehamnen
216 12 MALMÖ
Tel. 040-16 34 00

Box 269
621 02 VISBY
Tel. 0498-180 55

ÅTERFÖRSÄLJARE: Kristinehamn: Swahns Marina 0550-156 60, Karlshamn: Vägga Marina AB 0454-144 00, Västervik: Västerviks Marina AB 0490-169 80, Sundsvall: Segervalds Motor AB 060-15 59 70, Umeå: Harry Stenmark AB 090-13 72 00, Luleå: Granuddens Marina AB 0920-280 25.